

LA VOJO DE PURIGADO

LA VOJO AL ILUMINIĜO

I

PURIGI LA KORON

1. Homo havas vulgarajn pasiojn, kiuj kaŭzas iluziojn. Estas kvin metodoj por teni ilin for de la katenoj de vulgaraj pasioj.

Unue, homoj devas ĝuste observi ĉiujn aferojn kaj bone kompreni iliajn kaŭzon kaj regulon. Ĉar la kaŭzo de ĉiuj suferoj estas iluzio en koro, oni devas senerare sciigi, ke se ili forigas la iluzion, tiam aperos la stato, en kiu ne troviĝas suferoj. Pro malĝustaj observoj venas al ili eraraj pensoj pri ego kaj ili ignoras la leĝon de kaŭzo-rezulto, kaj alteniĝante al tiuj malĝustaj observoj ili kaŭzas iluziojn kaj suferojn.

Due, homoj povas submeti la iluziojn, deteni siajn vulgarajn dezirojn stimulte de ses sensorganoj: okuloj, nazo, lango, korpo, animo kaj fortranĉas la radikon de ĉiu iluzio.

Trie, homoj devas havi ĝustajn ideojn por ke ili uzu ĉiujn objektojn. Kiam ili vestas sin kaj manĝas, ili neniam devas pensi, ke ili faras tion por komforto kaj plezuro, sed devus pensi, ke vestaĵoj estas necesaj por ŝirmi la korpon kontraŭ ekstrema varmo aŭ malvarmo kaj por kaŝi la korpon pro hontemo kaj ke manĝaĵoj estas necesaj por nutri la korpon, per kiu oni serĉas la vojon al Iluminiĝo. Vulgaraj pasioj neniam povas aperi pro tiuj ĉi ĝustaj ideoj.

Kvare, homoj devas lerni paciencon, ili devas toleri la abomenon de varmego, malvarmego, malestimo kaj soifo; ili devas esti paciencaj eĉ kiam ili ricevas insulton kaj mokon, ĉar praktikante toleradon oni povas estingi la fajron de iluzioj, kiuj forbruligas ilian korpon.

Kvine, homoj devas lerni kiamaniere ili povas eviti diversajn danĝerojn. Ĝuste kiel saĝulo tenas sin for de sovaĝa ĉevalo aŭ freneza hundo, tiel oni neniam devas amikiĝi kun malbonuloj, nek iri al lokoj, al kiuj saĝuloj evitas iri. Se oni praktikas singardemon kaj prudenton, la fajro de iluzioj estingiĝos.

2. Estas kvin grupoj de deziroj en la mondo.

Deziroj ekaperantaj el la figuroj, kiujn okuloj vidas; el la sonoj, kiujn oreloj aŭdas; el la bonodoroj, kiujn nazo flaras; el la gustoj, kiujn lango gustumas; el la tuŝsentoj, kiujn homa korpo sentas. Oni kutime sentas tiujn ĉi kvar sentojn agrable aŭ plezure.

Multaj homoj alligitaj al agrableco de korpo ne atentigas la malfeliĉojn, kiuj sekvas la komforton kaj ili estas enkaptitaj per demonaj kaptiloj ĝuste kiel cervo estas enkaptita de ĉasisto en arbaro. Tiuj ĉi kvin deziroj ja estas vere danĝeraj kaptiloj. Homoj, enkaptitaj de ili, iluziiĝas kaj suferas. Tial ili devas sciiĝi kiamaniere ili povas eviti la kaptilojn.

3. La metodo por fuĝi de la kaptilo de iluzioj ne estas unu. Ekzemple se oni kaptus serpenton, krokodilon,

La Vojo al Iluminiĝo

birdon, hundon, vulpon kaj simion, kiuj havas sian respektivan instinkton, kaj kunigus ilin per fortaj ŝnuroj kaj poste forlasus ilin, tiam tiuj ses vivaĵoj deziras reiri al sia respektiva loĝejo laŭ la instinkto; t.e. serpento al la loko kun amasigitaj herboj, krokodilo al akvo, birdo al aero, hundo al vilaĝo, vulpo al kampo, kaj simio al arbaro. Pro tio ili kontraŭbatalus unu la alian kaj ili estus trenataj al la direkto, kien la plej forta vivaĵo reiras.

Kiel la vivaĵoj en tiu ĉi parabolo, homoj estas tentataj de objektoj, kiujn ili vidas per siaj okuloj, de voĉoj, kiujn ili aŭdas per siaj oreloj, de odoroj kiujn ili flaras per sia nazo, de gustoj, kiujn ili gustumas per sia lango, de tuŝentoj, kiujn ilia korpo sentas, de pensoj, kiujn ili pensas en sia koro, kaj ili estas trenataj kaj superregataj de la plej forta delogo.

Se oni kunligus tiujn ĉi ses vivaĵojn per apartaj ŝnuroj al granda kolono, komence ili kuŝiĝus apud la kolono. Tiel same, se homoj trejnas kaj kulturas siajn korojn, ili ne estas tentataj de la kvin deziroj. Tiuj, kies koroj estas bone kulturitaj, havas feliĉojn en estanteco kaj estonteco.

4. Homoj volas havi gloran famon kaj laŭdon laŭ la brulantaj fajroj de deziroj. Sed ili konsumiĝas tiel, kiel incenso bruligas sin kaj odorante estingiĝas. Se homoj postkuras senĉese post famo kaj laŭdo, kaj ili ne povas serĉi la voion al vero, ili sin trovos en gravaj danĝeroj kaj en sentoj.

Tiu, kiu postkuras famon kaj riĉon kaj amaferojn, similas al infano, kiu lekas mielon ŝmiritan sur glavo. Dum ĝi gustumas la dolĉaĵojn, ĝi tranĉas al si la langon. Tiu, kiu avidas voluptemon kaj ne kontentiĝas, similas al homo, kiu iras kontraŭ vento, kunportante torĉon en la manoj. Li certe bruligus siajn manojn kaj korpon.

Oni neniam devas fidi je sia koro, kiu estas plenigita de tri venenoj, avareco, koleremo kaj malsaĝeco. Oni neniam devas senordigi sian koron, sed devas teni ĝin sub severa regado.

5. Tiuj, kiuj serĉas Iluminiĝon, devas senigi la fajron de ĉiuj deziroj. Ili devas nepre teni sin for de la fajro de tiuj deziroj, kiel homo, kiu portas pajlon sur la dorso, tenas sin sendanĝera, evitante herbejan bruladon.

Sed tiu, kiu volas forpreni siajn okulojn, por ke li ne estu tentata de belaj figuroj estas malsaĝa. La koro estas mastro kaj se oni bone regas sian koron, malbonaj deziroj malaperos per si mem.

Estas malfacile trovi la vojon al Iluminiĝo, sed estas pli malfacile, se homoj ne havas volon trovi la vojon al Iluminiĝo. Ili naskiĝas, maljuniĝas, malsaniĝas kaj mortas en tiu ĉi mondo, kaj pro tio ili suferas senfine.

Tiu, kiu serĉas la vojon al Iluminiĝo, similas al bovo, kiu piediras sur kota vojo, portante pezan ŝarĝon sur sia dorso. Se la bovo antaŭeniras ne rigardante aliajn objektojn, ĝi povas venki la koton kaj ripozi. Tiel, se la koro estas ĝuste kontrolita kaj nenie troviĝas koto de

avareco, kiu kaŝas ĝin kaj jam ĉiuj suferoj estos senigataj.

6. Tiuj, kiuj serĉas la vojon al Iluminiĝo, unue devas forigi egoisman arogantecon kaj volonte akcepti la lumon de instruoj. Ĉiuj trezoroj de la mondo, oro, arĝento kaj ĉiuj aliaj estas neniel kompareblaj kun saĝo kaj virto.

Kiel juveloj estas elterigitaj el tero, tiel virto aperas el bona konduto kaj saĝo aperas el pura kaj paca koro. Por iri sendanĝere tra la mezo de homa vivo, oni bezonas la lumon de saĝo kaj gvido de virto.

La instruo de Budho, kiu predikas al homoj, ke ili eliminu tri venenojn, nome avarecon, koleron kaj mal-saĝecon, estas bona instruo, kaj tiuj, kiuj obeas tiun instruon, akiras feliĉan vivon.

7. Homaj koroj kutime inklinas movi al la direkto, kiun ili celas. Se ili havas avarajn pensojn, ili fariĝas pli avaraj, se ili havas kolerajn pensojn, ili fariĝas pli koleraj kaj se ili havas pensojn de venĝo, iliaj piedoj moviĝas al tiu direkto.

Kiam venas rikolta tempo, farmulo tenas siajn bovojn malliberigitaj en la kabano por ke ili ne eliru en la kampon, ne donu la kaŭzon por plendoj, kaj ne estu mortigitaj, tiel, homoj devas firme protekti siajn korojn kontraŭ malhonesteco kaj malfeliĉo, ili devas elimini pensojn, kiuj instigas avarecon, koleremon kaj mal-saĝecon, sed kuraĝigi korojn, kiuj stimulas kompatecon kaj bonkorecon.

Kiam venas printempo kaj ekĝermas herboj en la kampo bovpaŝtisto liberigas siajn bovojn, sed eĉ tiam li fikse rigardas la lokon, kien bovoj iras kaj neniam neglektas atenti pri paŝtejoj. Tiel same, homoj devas atenti, kian direkton la koro moviĝas, kaj gardi la koron sub bona stato.

8. Iam Ŝakjamunio Budho restadis en la urbo Kaŭ-sambio, kie loĝis homo, kiu malamis Lin, kaj kiu subaĉetis malbonulojn, ke ili insultis Lin. Tial, kvankam la disĉiploj de Ŝakjamunio eniris en la urbon kaj almozpetis, tamen ili nenion ricevis, sed aŭdis nur riproĉojn.

Tiam Anando diris al Ŝakjamunio, "Budho, ni ne restadu plu en tia urbo, mi pensas, ke troviĝas alia urbo pli bona ol ĉi tie." Ŝakjamunio respondis, "Se la sekvanta urbo estus simila al tiu ĉi urbo, kiel ni agu?" "Budho, tiam ni transiru al alia urbo."

Ŝakjamunio diris, "Anando, ne estos fino, se ni agas tiamaniere, prefere ni restadu ĉi tie kaj elportu la insultojn paciencie ĝis ili ĉesiĝos, kaj poste ni transiru al alia loko. Anando, troviĝas ok aferoj en tiu ĉi mondo: profito, malprofito, kalumnio, gloro, laŭdo, insulto, sufero kaj plezuro; la Iluminiĝinto ne estas regata de tiuj ĉi flankaj neĉefaj aferoj; ili baldaŭ iros for."

II BONAJ KONDUTOJ

1. Tiuj, kiuj serĉas la vojon al Iluminiĝo, devas zorgi ĉiam siajn korojn por purigi la kondutojn rilate al korpo, parolo kaj koro. Por teni la korpon pura oni devas neniam mortigi vivaĵojn, nek ŝteli aŭ adulti. Por teni parolon pura, oni devas forlasi avidon, koleremon kaj falsan prijuĝon.

Se la koro fariĝas malpura, homaj kondutoj fariĝas malpuraj, sekvas sufero. Tial, la plej grava problemo estas, ke la koro kaj korpo estu tenataj ĉiam puraj.

2. Iam estis riĉa vidvino, kiu havis bonan reputacion pro la bonkoreco, modesteco kaj ĝentileco. Ŝi havis unu servistinon, kiu estis saĝa kaj diligenta.

Iun tagon la servistino pensis, “Mia mastrino havas tre bonan reputacion, mi volas sciiĝi, ĉu ŝi estas vere bonanima aŭ pro la bona cirkonstanco? Jen, mi ŝin trovu.”

Sekvantan matenon, la servistino ellitiĝis apenaŭ tagmeze. Ĉagrenite, la mastrino kolere riproĉis ŝin, “Kial vi ellitiĝis tiel malfrue?” la servistino respondis, “Eĉ se mi ellitiĝas malfrue nur unu aŭ du fojojn, vi ne estu tiel kolere.” Tiam la mastrino koleregis.

Sekvantan tagon, la servistino refoje ellitiĝis malfrue. Tio koleregis mastrinon kaj ŝi batis la servistinon per bastono. Tio estis vaste konata kaj la vidvino perdis la

bonan reputacion.

3. Multaj homoj similas al tiu ĉi mastrino. Dum al ili la cirkonstancoj estas favoraj, modestaj kaj trankvilaj, sed estas dubinda afero, ĉu ili estas tiel samaj, eĉ la statoj ŝanĝiĝas kaj fariĝas malkontentigaj.

Ĉu oni ankoraŭ povas teni sian koron pura kaj paca kaj daŭre fari bonajn kondutojn eĉ tiam, kiam oni aŭdas malagrablajn vortojn, kiam aliuloj montras al li malbonvolon aŭ kiam al li mankas sufiĉaj vestaĵoj, manĝaĵoj kaj loĝejoj?

Tial, tiuj, kiuj tenas sian koron pura kaj paca kaj daŭre faras bonajn kondutojn nur tiam, kiam iliaj cirkonstancoj estas favoraj, ne povas esti bonaj homoj. Nur tiuj, kiuj obeas la instruojn de Budho, kaj disciplinas siajn korojn kaj korpojn al la instruoj, povas esti nomataj vere bonkoraj, modestaj kaj trankvilaj homoj.

4. Kiam oni parolas, troviĝas kvin paroj da antonimoj: vortoj, kiuj estas konvenaj al la okazoj, kaj tiuj ne estas konvenaj; vortoj, kiuj taŭgas por la faktoj, kaj kiuj ne taŭgas; vortoj, kiuj sonoras agrablaj kaj kiuj sonoras krudaj; vortoj, kiuj estas utilaj, kaj kiuj estas malutilaj; kaj vortoj, kiuj estas simpatiaj kaj kiuj estas antipatiaj.

Eĉ se ni estas alparolitaj pere de iu ajn vorto el tiuj ĉi kvin paroj da vortoj, ni devas atente aŭskulti ilin. Se nia korpo estas plena de simpatio kaj kompatio, ni rezistas antaŭ malbonaj vortoj, kiujn ni aŭdas. Ni devas ne eldiri

sovaĝajn vortojn, por ke ili ne voku koleremajn kaj malamindajn sentojn. Ni devas eldiri ĉiam la vortojn plenajn de simpatio kaj saĝeco.

Kiel ekzemple, estas homo, kiu volas forigi ĉiujn kotojn el la grundo per ŝpato kaj fosiloj; eĉ se li fosas la kotojn kaj disĵetas ilin, tio tamen estas neebla tasko. Kiel tiu malsaĝulo, ni ne povas havi esperon elimini ĉiujn vortojn. Tial, ni devas disciplini niajn korojn kaj plenigi ilin per simpatio por ke niaj koroj ne estu malordigataj de la vortoj de aliulo.

Eĉ se iu dezirus pentri pentraĵon sur la blua ĉielo per farboj, tio estas neebla. Ankaŭ estas neeble sekigi grandan riveron per la varmo de torĉo el fojno, aŭ fari krakojn frontante du pecojn de tre tanitaj ledoj. Tiel, homoj devas disciplini siajn korojn por ke iliaj koroj estu neniam malordigataj, kiaj ajn vortojn ili aŭdas.

Ili devas disciplini siajn korojn kaj teni ilin larĝaj kiel tero, senlimaj kiel la ĉielo, profunda kiel la granda rivero, kaj mola kiel tre tanita ledo.

Eĉ se via malamiko kaptas kaj turmentas vin, se vi sentas indignon vi ne nomiĝas sekvanto de instruo de Budho. Sub ĉiu cirkonstanco, vi devas lerni pensi, “Mia koro estas ne ŝanceliĝema, kaj mi neniam eldiros malamindajn kaj koleremajn vortojn; mi ĉirkaŭas mian amikon per pensoj kun simpatio kaj kompatato, kiuj fluas el la korpo plena de kompatato por tuta senĝena vivado.”

5. Iu homo trovis formikejon, kiu brulas en la tago, kaj

fumas en la nokto. Kiam li diris tion al iu saĝulo, tiam tiu ĉi ordonis ke li fosu kaj marŝu en ĝin kun glavo. La homo fosis la formikejon laŭ la ordono. Unue li trovis, unu post alia, riglilon, ŝaŭmon de akvo, forkegon, keston, testudon, buĉista-tranĉilon, pecon da viando fine drakon. Kiam li raportis tion al la saĝulo, tiu ĉi klarigis la signifon kaj diris, “Forlasu ĉiujn, escepte drakon kaj ne ĝenu la drakon.”

Tio estas la parabolo, en kiu “formikejo” signifas la homan korpon; “brilas en la tago” signifas, ke homoj dum la tago efektivas la aferojn, kiujn ili pensis en antaŭa nokto. “Fumas en la nokto” signifas, ke homoj dum la nokto pripensas, ĝojas kaj bedaŭras rilate aferojn, kiujn ili faris en la antaŭa tago.

En la sama parabolo, “homo” signifas personon, kiu serĉas Iluminiĝon. “Saĝulo” signifas Budhon. “Glavo” signifas puran saĝon. “Fosu kaj marŝu en ĝin” signifas la klopodon, per kiu oni devas atingi Iluminiĝon.

Ankoraŭ en la parabolo, “Riglilo” signifas mal-saĝecon; “Ŝaŭmo de akvo” signifas koleremon kaj ĉagreniĝon; “Forkego” signifas ŝanceliĝon kaj maltrakvilecon; “Kesto” signifas avarecon, koleron, maldiligentecon, frivolecon, penton kaj iluzion; “Testudo” signifas korpon kaj koron; “Buĉista-tranĉilo” signifas kvin dezirojn; “Peco de viando” signifas avarecon avidi amuzon. Tiuj ĉi aferoj estas malutilaj por ni, kaj tiel diris Budho. “Forĵetu ĉiujn.”

Laste “drako” signifas koron, kiu eliminis ĉiujn

vulgarajn dezirojn. Se homo fosas plu ĉirkaŭ si, li fine vidos la drakon kaj “ne ĝeni la drakon” signifas disciplinon de la koro liberigita de vulgaraj deziroj.

6. Pindolo, disĉiplo de Ŝakjamunio, akirinte la Iluminiĝon, volis reveni al sia naskiĝa urbo Kaŭsambio por rekompenci homojn, kiuj bonfaris al li, kaj aranĝis la kampon por semi Budha-semojn. En la ĉirkaŭaĵo de Kaŭsambio estis malgranda parko, kie kuras senlime longaj vicoj de kokoarboj farantaj ombbron laŭlonge de digo de la rivero Ganga kaj blovas malvarmeta vento.

Iun tagon en somero, Pindolo sidis en meditado, kiam la reĝo Udjano venis en tiun ĉi parkon kune kun siaj reĝino kaj aliaj por distriĝi per muziko. Kaj post muziko kaj plezuro li faris sieston sub la malvarmeta ombro de alia arbo.

Dum la reĝo estis dormanta, liaj reĝino kaj ĉambristinoj promenis de loko al loko, kaj hazarde ekvidis Pindolon sidantan en meditado, ili konstatis, ke li estas sanktulo kaj petis lin, ke li prediku al ili. Kaj ili atente aŭskultis lian predikon.

Kiam la reĝo vekiĝis de la siesto, li ekiris por serĉi siajn reĝinon kaj aliajn, kaj trovis ilin, kiuj ĉirkaŭis unu el la disĉiploj de Budho kaj aŭskultis lian predikon. La reĝo, voluptema kaj ĵaluza insultis kaj diris kun indigno. “Estas ne pardoneble, ke vi estas en la mezo de virinoj, kaj paroladas kun ili.” Pindolo fermis siajn okulojn kaj restis silenta.

La reĝo furioza eligis sian glavon kaj minacis Pindolon, sed tiu ĉi restis silenta kaj ne moviĝis kiel roko. La reĝo pli kaj pli furiozanta, detruis formikejon kaj ĵetis ĉirkaŭ lin la koton plenigitan de formikoj, sed Pindolo ankoraŭ restis sidanta en meditado kaj eltenis la insulton.

Post tio baldaŭ la reĝo hontis pri sia furioza konduto, kaj petis pardonon de Pindolo. Pro tiu okazaĵo la instruo de Budho trovis sian vojon en la kastelo de la reĝo kaj de tie ĝi disvastiĝis tra la tuta lando.

7. Post kelkaj tagoj, la Reĝo Udjano vizitis Pindolon en la arbaro, kie li vivis, demandis lin, "Estimata Instruisto, kiel la disĉiploj de Budho povas teni siajn korpojn kaj korojn puraj kaj ne tentataj de avido, kvankam ili estas junaj."

Pindolo respondis, "Granda Reĝo, la Budho instruis al ni sintenadon por virinoj. Li instruis al ni ke ni vidu pliaĝajn virinojn kiel niajn patrinojn, ke mezaĝajn virinojn kiel niajn fratinojn, kaj ke junajn virinojn kiel niajn filinojn. Laŭ tiu ĉi instruo, la disĉiploj tenas siajn korpojn kaj korojn puraj kaj netentataj de avido kvankam ili estas junaj.

"Estimata Instruisto, sed oni ŝatus havi malĉastajn pensojn je virinoj samaĝaj kiel niaj patrinoj, je virinoj samaĝaj kiel niaj fratinoj, je virinoj samaĝaj kiel niaj filinoj. Kiamaniere la disĉiploj de Budho povas regi siajn dezirojn?"

"Granda Reĝo, Ŝakjamunio instruis al ni observi ke

niaj korpoj pleniĝas de diversaj malpuraĵoj kiel sango, puso, ŝvito, kaj graso; Pensante tiamaniere, eĉ ni junuloj povas gardi niajn korpojn puraj.”

“Estimata Instruisto” ankoraŭ demandis la Reĝo, “Tio povus esti facila por vi, disĉiploj de Budho, kiuj trejnis viajn korpojn, kaj poluris vian saĝon, sed tio estas malfacila por tiuj, kiuj ankoraŭ ne trejnis sin, eĉ se ili nomiĝas disĉiploj de Budho. Ili povus provi por memori malpuraĵojn, sed iliaj okuloj sekvos belajn formojn. Ili povus provi por vidi malbelaĵojn, sed ili estos logataj de la belaj figuroj. Eble troviĝus ia alia motivo por ke la disĉiploj de Budho povus teni siajn kondutojn puraj.”

“Granda Reĝo,” respondis Pindolo, “la Budho instruas nin ke ni gardu la pordojn de kvin sentoj. Kiam ni vidas belajn figurojn kaj kolorojn per niaj okuloj, kiam ni aŭdas plezurajn sonojn per niaj oreloj, kiam ni flaras odorojn per nia nazo, kiam ni gustumas per nia lango, kiam ni tuŝas objektojn per niaj manoj, ni devas neniam esti tentataj al tiuj belaj figuroj, nek esti repuŝataj de tiuj ĉi kvin sentoj. Laŭ tiu ĉi instruo de Budho, eĉ junaj disĉiploj povas teni siajn korpojn kaj korojn puraj.”

“Estimata Instruisto, la instruoj de Budho estas vere mirinda. De mia sperto mi sciiĝis, ke se mi frontas kontraŭ io bela aŭ plezura kaj ne gardas mian koron, ĝi tuj estos malordigata de malnobla sento. Ke ni tenas niajn kondutojn puraj kaj gardas la pordojn de kvin sentoj, estas grava afero.”

8. Kiam ajn homo esprimas la penson en sia koro per ago, ĉiam troviĝas reago, kiu sekvas ĝin. Se oni insultas vin, vi volus respondi atakeme, kaj venĝi lin. Oni devas singardi pri tiu ĉi reakcio. Tio similas al kraĉado kontraŭ vento, tio neniun difektas, sed sin mem. Tio similas al balaado kontraŭ vento, tio ne forigas polvon, sed malpurigas lin mem. Kiam oni volas venĝi, ĉiam malfeliĉo sekvas lin.

9. Forigi avidon kaj gardi bonfareman koron estas tre bone. Teni la koron atenteme pri la Nobla Vojo estas pli bone.

Oni devas forigi egoisman koron, kaj klopodi helpi aliulojn. Ago feliĉigi aliulon inspiras al ankoraŭ alia homo. Feliĉigu ankoraŭ plu aliajn homojn, kaj tiamaniere feliĉo naskiĝos.

Eĉ se kelkmil homoj ekbruligas torĉon el unu torĉo, tiu ĉi torĉo restas sama kiel estis antaŭe. Tiel same, feliĉo neniam malpliĝas kiom ajn kiu ajn disdonas feliĉon.

Tiuj, kiuj serĉas Iluminiĝon devas singardi siajn unuajn paŝojn. Kiel ajn celo de homo estas alta, ĝi devas esti atingata paŝo post paŝo. La paŝo sur la vojo al Iluminiĝo devas esti tenata en nia ĉiutaga vivo.

10. En la komenco kiam ni ekzercas la vojon al Iluminiĝo, troviĝas dudek malfacilaĵoj por ni venki ilin en tiu ĉi mondo, nome: 1. Estas malfacile por malriĉulo almozdoni. 2. Estas malfacile por fiera homo lerni la

La Vojo al Iluminiĝo

vojon al Iluminiĝo. 3. Estas malfacile serĉi la vojon al Iluminiĝo oferante sian vivon. 4. Estas malfacile naskiĝi dum Budho vivas en la mondo. 5. Estas malfacile aŭskulti la instruon de Budho. 6. Estas malfacile gardi la koron pura kontraŭ la instinkto de la korpo. 7. Estas malfacile ne deziri belajn kaj allogajn objektojn. 8. Estas malfacile por potenculo ne uzi sian forton satigi siajn dezirojn. 9. Estas malfacile ne koleri kiam oni estas insultita. 10. Estas malfacile esti trankvila kiam diversaj cirkonstancoj tentas nin. 11. Estas malfacile lerni amplekse kaj profunde. 12. Estas malfacile ne malestimi. 13. Estas malfacile teni sin humila. 14. Estas malfacile trovi bonajn amikojn. 15. Estas malfacile toleri la disciplinon, kiu kondukas al Iluminiĝo. 16. Estas malfacile ne esti malordigata de eksteraj kondiĉoj kaj cirkonstancoj. 17. Estas malfacile instrui aliulojn sciiĝinte iliajn kapablojn. 18. Estas malfacile konservi la koron pacema. 19. Estas malfacile ne diskuti pri justeco kaj maljusteco. 20. Estas malfacile trovi kaj lerni bonan metodon.

11. Bonuloj kaj malbonuloj diferencas inter si per siaj karakteroj. Malbonuloj ne rekonas sian pekoplenan agadon kaj ne volas ĉesigi tion, sed malŝatas inter si admonon de aliuloj. Bonuloj estas sentemaj rilate al justeco kaj maljusteco; Ili tuj ĉesigas sian agadon, kiam ili rekonas ĝin malbona. Ili estas dankema al tiu, kiu atentigas ilin pri tiu malbona ago.

Kaj do, bonuloj kaj malbonuloj diferencas inter si

per siaj esencoj. Malbonuloj neniam ŝatas bonkorecojn donitajn de aliuloj, sed saĝuloj estas ĉiam dankemaj, ili klopodas esprimi sian dankemon ne nur al ĉiu alia, havante en la koro kompateman senton.

III

INSTRUOJ EN ANTIKVAJ FABELOJ

1. Antaŭ multaj jaroj estis lando, kiu havis tre strangan kutimon; En la lando, tiuj, kiuj maljuniĝas, estis forlasitaj en malproksiman kampon aŭ monton laŭ la leĝo de la lando.

Iu ministro, kiu servadis al la reĝo de la lando, ne kuraĝis forlasi malproksimen sian maljunan patron, kaj tial li konstruis sekretan subteran kavon, kie li kaŝis sian patron kaj plenumis filajn devojn al li.

Iun tagon dio aperis antaŭ la reĝo de la lando, kaj donis al li malfacilan problemon, dirante ke se li ne povas solvi ĝin, lia lando detruigis. La problemo estis: Tie ĉi estas du serpentoj; distingu la sekson unu de la alia.

Nek la reĝo nek iu ajn en la palaco povis solvi la problemon; tial la reĝo anoncis tra la lando, ke tiu kiu povas solvi, ricevos grandan rekompencan.

Reveninte hejmen la ministro iris al la loko, kie lia patro kaŝis sin kaj demandis lin pri la problemo, la patro tuj diris, “Estas tre facile. Metu la du serpentojn sur molan tapiŝon; tiu, kiu movas sin tumulte estas ina.” La ministro parolis al la reĝo tiel, kiel lia patro instruis kaj la problemo estis sukcese solvita.

Poste la dio proponis unu post alia malfacilajn demandojn, kiujn la reĝo kaj vasaloj ne povis respondi, ĉe

tio la ministro konsultis sian maljunan patron kaj povis solvi ilin.

Jen kelkaj demandoj kaj la respondoj. Kiu estas nomata vekita homo malgraŭ ke ĉi tiu homo dormas? Kaj kiu estas nomata dormanto malgraŭ ke tiu ĉi homo estas vekita? La respondo estas jena: — Ja estas tiu, kiu nun trejnas la vojon por Iluminiĝo. Li estas vekita en la komparo kun tiuj, kiuj ne havas intereson je Iluminiĝo; li estas dormanta homo en komparo kun tiuj, kiuj jam atingis Iluminiĝon.

“Kiamaniere vi povas pesi grandan elefanton?”
“Ŝarĝu boaton per la elefanto kaj streku por marki kiom la boato subiras en la akvo. Tiam malŝarĝu la elefanton kaj ŝarĝu la boaton per ŝtonoj ĝis ĝi enakviĝas ĝis la streko kaj pesu la ŝtonojn.”

“Kion signifas la diro ‘Akvo en unu taso pli multa ol la akvo en oceano’?” Respondo estas jena; “Akvo en unu taso donita al ies gepatroj pro pura kaj kompatema animo havas eternan meriton, sed la akvo en oceano iam elĉerpiĝos fine, kiom ajn granda amaso da akvo ĝi estas.”

La dio denove plendigis malsatulon tiel malgrasan kiel konsumiĝinto, “Ĉu en tiu ĉi mondo troviĝas iu, kiu pli malsatas ol mi?” “La homo, kiu estas tiel egoisma kaj avida, kiu ne kredas je la Tri Trezoroj de Budho, Darmo kaj Samgo, kaj kiu ne faras oferadon al siaj gepatroj kaj instruistoj, estas ne nur pli malsata, sed li falos en la mondon de malsataj demonoj kaj suferos de malsato por ĉiam.

“Jen estas kvadrata tabulo de Ĉandana ligno; kiu flanko de la tabulo estis la malsupro de la arbo?” “Metu la tabulon sur akvo; la flanko, kiu malleviĝas iom profunde estis la ekstrema flanko plej proksima al la radiko.”

“Jen estas la ĉevaloj, patrino kaj filo, kiuj havas samajn grandecojn kaj formojn; kiamaniere vi povus distingi la patrinan ĉevalon de la filo?” “Nutru ilin per fojno; la patrina ĉevalo ŝovos la fojnon al sia filo.”

Ĉiu respondo pri tiuj ĉi malfacilaj demandoj ĝojigis tiel la dion kiel la reĝon. La reĝo fariĝis dankema sciiĝinte ke la respondoj devenis de la maljuna patro, kiun la filo kaŝis en la kavo, kaj li ordonis ke ili estu traktataj kun bonvoleco.

2. Reĝino de lando de Videho en Hindio iam songis pri blanka elefanto, kiu havis ses dentegojn. Ŝi deziregis la dentegojn kaj petegis al la reĝo ke li havigu ilin al ŝi. Kvankam la dentegoj estas malfacile akireblaj, la reĝo, kiu tre amis la reĝinon proponis rekompenci per granda ofero de mono iun ajn ĉasiston, kiu raportos pri tia elefanto.

Hazarde en la Himalaja monto estis trovita tia elefanto kun ses dentegoj, kiu estis sin trejnanta por fariĝi Budho. La elefanto iam savis la vivon de unu ĉasisto el danĝero, kaj la ĉasisto povis reveni al sia lando. La ĉasisto tamen, blindigita de granda profito akirota per ĝia eburo kaj forgesinta la bonvolecon, kiun la elefanto montris al li, revenis al la monto por mortigi la elefanton kaj preni la

eburon.

La ĉasisto sciiĝinte ke la elefanto estis serĉanta Budhecon alivestis sin per la robo de budhista monaĥo, kaj tiel proksimiĝis al la elefanto en la monto, kaj pafis venenan sagon.

La elefanto sciiĝinte ke ĝia morto estas proksima kaj ke la ĉasisto estas venkata de vulgara deziro, havis kompaton por li kaj ŝirmis lin inter siaj kvar piedoj por protekti la ĉasiston kontraŭ venĝoj de aliaj furiozaj elefantoj. Tiam la elefanto demandis al la ĉasisto, kial li faris tian malsaĝan agon. La ĉasisto respondis pri la rekompenco kaj konfesis, ke li deziregis ĝian ses dentegojn. La elefanto tuj rompis la dentegojn frapante ilin kontraŭ arbo kaj donacis ilin al la ĉasisto, kaj diris, “De tiu ĉi ofero mi kompletigas mian trejnadon por Budheco kaj renaskiĝos en la Puran landon. Kiam mi fariĝas Budho, mi helpos vin por forigi viajn tri venenajn sagojn de avareco, kolero kaj malsaĝeco.”

3. En bambuaro ĉe la piedo de la Himalajo iam loĝis unu papago kune kun multaj bestoj kaj birdoj. Iun tagon fajro ekbrulis en la bambuaro pro la frotado de bambuoj. Ventego kaŭzis brulegon, pro kiu birdoj kaj bestoj estis timigitaj en konfuzo. La papago sentante kompaton por iliaj timo kaj sufero deziris repagi por la bonkoreco, kiun ĝi ricevis en la bambuaro, kie ĝi povus kaŝi sin provis fari ĉion, kion ĝi povis. Ĝi trempis sin en proksima lageto kaj flugis super la fajron kaj verŝis gutojn da akvo sur fajron

por estingi ĝin. Ĝi ripetis tion diligente kun animo de kompatato kiel dankemo al la bambuaro.

Tiu ĉi animo de bonvoleco estis rimarkita de dio en ĉielo, kiu malsupren venis de la ĉielo kaj diris al la papago: — “Vi havas bravan animon, sed kiel vi povus estingi tian grandan fajron per kelkaj gutoj da akvo?” La papago respondis. “Estas nenio alia ol mi povas plenumi kun la animo de danko kaj sinofero. Mi provos ripetadi kaj ankaŭ en mia venonta vivo.” La granda dio estis impresita de la animo de la papago, kaj ili kune estingis la fajron.

4. Iam antaŭ longa tempo en la Himalajo estis birdo, kiu havis unu korpon kaj du kapojn. Iam unu el la kapoj rimarkis ke alia kapo manĝas iun dolĉan frukton. Tiam ĝi sentas ĵaluzon kaj diris al si; — “Mi, do, manĝas venenan frukton.” Kaj ĝi manĝis venenon kaj la birdo mortis.

5. Iun fojon la vosto kaj kapo de serpento kverelis pri tio, ke unu el ili unue ekiru antaŭen. “Vi ĉiam kondukas min; sed tio ne estas justa, vi devas lasi min ekiri antaŭ vi de tempo al tempo. La kapo respondis; “Estas la leĝo de nia karaktero ke mi estu la unua; Ni ne devas ŝanĝi ĝin inter ni.”

Sed la kverelo daŭris kaj iun tagon la vosto ligis sin al arbo kaj tiel malebligis la kapon antaŭeniri. Kiam la kapo laciĝis de la baraktado kaj fine la vosto antaŭeniris. Pro tio la serpento falis en la kavon de fajro kaj brulmortis.

En la mondo de naturo troviĝas adekvata ordo kaj ĉio havas sian propran funkcion. Se tiu ĉi ordo estus malordigita, la funkciado estas interrompita kaj la tuta ordo ruiniĝos.

6. Estis homo kolerema. Iun tagon du homoj parolis pri tiu homo antaŭ lia domo.

Unu diris al la alia: — “La homo estas bona homo, sed estas tre malpacienca; li havas kolerikan temperamenton kaj emas tuj ekkoleri.” La homo subaŭdis la rimarkon kaj ekkoleris. Fine li atakis la du homojn, batis frapis kaj vundis ilin.

Kiam saĝulo akceptas konsilon pri sia eraro, li introspektas sin mem kaj plibonigas sian konduton. Kiam malsaĝulo estas atentigata pri sia malbona ago, li ne nur malestimas la konsilon sed ripetas la saman eraron.

7. Foje estis riĉa sed malsaĝa homo. Kiam li vidis belan tri etaĝan domon de alia homo, li enviis ĝin kaj decidis havi tian domon pensante ke li estas tiel riĉa, li venigis ĉarpentiston kaj ordonis lin konstrui saman domon.

La ĉarpentisto konsentis, kaj tuj komencis konstrui. Unue li konstruis la fundamenton, la unuan etaĝon, la duan etaĝon. Kaj la malsaĝulo diris senpacience “Mi ne bezonas fundamenton aŭ la unuan etaĝon, la duan etaĝon: Mi bezonas la belan trian etaĝon. Konstruu ĝin rapide”

Malsaĝulo ĉiam pensas nur rezulton kaj rapidas sen peno, kiu necesas por havi bonajn rezultojn. Povas esti neniam rezulto bona sen ĝusta peno tiel ke la tria etaĝo ne povas esti sen la fundamento kaj la unua kaj la dua etaĝoj.

8. Iu malsaĝulo iam boligis mielon. Lia amiko subite aperis kaj la malsaĝulo volis oferi al li iom da mielo, sed ĝi estis tro varmega, kaj ne transmovante la fajron li ventumis ĝin por malvarmigi. Tiel same, estas ne kapable akiri la mielon de klara saĝeco, ne transmovante fajron de vulgaj pasioj.

9. Foje estis du demonoj, kiuj pasigis tutan tagon por diskuti kaj kvereli pri unu kesto, unu bastono, kaj unu paro da ŝuoj. Iu homo preterpasante demandis, “Kial vi diskutis pri tiuj objektoj? Kian magian forton ili havas? Kial vi devas kvereli por posedi ilin?”

La demonoj klarigis al li, ke el la kesto ili povas venigi ion ajn, kion ili deziras — manĝaĵon, vestaĵon, aŭ trezorojn; ke per la bastono li povas venki malamikojn; kun la paro da ŝuoj ili povas vojaĝi tra la aero.

Aŭdinte tion la homo diris, “Kial vi kverelas? Se vi for de ĉi tie por momento, mi povas dividi la objektojn senpartie al vi.” Kaj, la du demonoj retiris sin kaj tuj foriris, tiam la homo surmetis la ŝuojn, ekprenis la keston kaj la bastonon kaj deflugis tra aero.

“La demonoj” reprezentas homojn de herezaj kredoj. “Kesto” signifas la mondonacon. Ili ne komprenas, ke

multaj trezoroj povas esti produktataj el bonfarado. “Bastono” signifas la praktikadon de koncentriĝo de la animo. Ili povas venki ĉiujn vulgarajn dezirojn, “Paro de ŝuoj” la puran disciplinon de penso kaj kondukado, kiu kondukas ilin for de ĉiuj deziroj. Ne sciante tiujn ĉi, ili kverelis kaj diskutas pri kesto, bastono kaj paro de ŝuoj.

10. Foje iu homo vojaĝis sola. Vespere, li venis al neokupita domo kaj decidis tranokti tie. Ĉirkaŭ nokto-meze unu demono portis kadavron de homo kaj metis ĝin sur la planko. Post nelonge alia demono aperis kaj pretendis, ke la kadavro apartenas al li kaj ili kverelis pro tio.

Ĉe tio la unua demono diris, ke estas senutile kvereli plu pri tio, kaj proponis, ke transdonu tion al juĝanto por decidi la posedanton. La alia demono konsentis tion kaj vidante la homon kaŭrantan en angulo, demandis lin, kiu unue alportis la kadavron. La homo terure ektimis, ĉar li bone sciis, ke kiajn ajn decidojn li farus li kolerigos demonon, kiu malgajnos la kadavron kaj estos mortigota de li, sed la homo decidis diri malkaŝe tion, kion li rigardis.

Kiel li supozis, tio kolerigis la duan demonon kaj ĝi deŝiris unu el la brakoj de li, sed la unua demono anstataŭigis la brakon per tiu de la kadavro. La koleranta demono deŝiris alian brakon de li, sed la unua demono tuj anstataŭigis ĝin per alia brako de la kadavro kaj tiel iris ĝis ambaŭ brakoj, ambaŭ kruroj, la kapo kaj la korpo estis

La Vojo al Iluminiĝo

unu post alia deŝiritaj kaj anstataŭigitaj per la respondaj partoj de la kadavro. Tiam la du demonoj, vidinte la partojn de la homo forĵetatajn sur la planko, kolektis ilin kaj manĝis kaj poste foriris.

La kompatinda homo, kiu rifuĝis en la senhoma domo estis tre afliktita je sia malfeliĉo. La partoj de lia korpo, kiujn la demonoj manĝis, estis partoj donitaj de liaj gepatroj kaj tiuj ĉi partoj, kiuj nun apartenas al li estas tiuj de la kadavro, kiu do estas li, nu? Pripensante ĉiujn faktojn li ne povis ordigi ilin kaj vagis el la domo kiel frenezulo. Veninte al iu templo, li eniris kaj rakontis sian ĉagrenon al la bonzo. Oni povas vidi veran signifon de egoismo en tiu ĉi rakonto.

11. Iam bela virino en belaj vestoj vizitis iun domon. La mastro de la domo demandis ŝin, kiu ŝi estas, kaj la virino respondis, ke ŝi estas diino de riĉo. La mastro de la domo ĝojis kaj afable ŝin gastigis.

Post nelong aperis alia virino malbela kaj vestita malbele kaj malriĉe. La mastro demandis, kiu ŝi estas kaj la virino respondis ke ŝi estas diino de malriĉo. La mastro estis surprizita kaj volis forpeli ŝin el la domo, sed la virino rifuzis foriri dirante, “La virino de riĉo estas mia fratino. Inter ni estas interkonsento ke ni neniam vivas aparte; se vi forpelas min, ŝi iros kune kun mi.” kaj kiel dirinte tuj kiam la malbela virino foriris, ankaŭ bela virino malaperis.

Kie estas naskiĝo, tie estas morto. Kie estas feliĉo,

tie estas malfeliĉo. Malbonaj aferoj sekvas post bonaj aferoj. Homoj devas konstati tion. Malsaĝuloj timegas malfeliĉon kaj batalas por feliĉo, sed tiuj, kiuj serĉas Iluminiĝon devas esti transcendaĵ de ili ambaŭ kaj ne devas alteniĝi al ili.

12. Iam vivis malriĉa pentristo, kaj foriris de sia domo por serĉi fortunon, lasante hejme sian edzinon. Post tri jaroj de malfeliĉaj klopodoj li ŝparis tri cent pecoj da oro kaj decidis reveni al sia hejmo. Survoje li venis al granda templo, kie granda ceremonio de oferado estis okazigota. Li estis treege impresita kaj pensis; ĝis nun mi pensas nur pri estanteco; mi neniam konsideris mian estontecan feliĉon. Estas parto de mia bona fortuna, ke mi venis al tiu ĉi loko; Mi devas utiligi tion por planti semojn de merito. Pensante tiel, li donis sian tutan ŝparitan monon al la templo kaj revenis senmona al sia hejmo.

Kiam li revenis hejmen, lia edzino riproĉis lin, kiu alportis al ŝi neniom da mono. La kompatinda pentristo respondis, ke li gajnis kelke da mono, sed li rezervis ilin al sendanĝera provizejo. Kiam ŝi demandis pri la loko, kie li rezervis, li konfesis, ke li donis ilin al la bonzoj de iu templo.

Tio kolerigis la edzinon. Ŝi insultis sian edzon kaj fine akuzis lin al la distrikta juĝejo. Kiam la juĝisto demandis al la pentristo, li diris, ke li ne agis malsaĝe, ĉar li gajnis la monon per peniga klopodo dum longa tempo li volis uzi ĝin kiel semon por estonteca bona fortuna. Kiam

La Vojo al Iluminiĝo

li venis al la templo, ŝajnis al li, ke tie estas la kampo, kie li devas planti sian oron kiel semon por bona fortuna. Tiam li aldonis, “Kiam mi donis al la bonzoj la oron, ŝajnis al mi, ke mi forĵetis ĉiujn avidon kaj avarecon el mia koro, kaj mi konstatis, ke vera riĉo ne estas oro sed animo.”

La juĝisto laŭdis la spiriton de la pentristo, kaj tiuj, kiuj aŭdis tion, montris siajn favorojn helpante lin en diversaj manieroj. Kaj poste la pentristo kaj lia edzino eniris en konstantan bonan fortunon.

13. Iu homo vivanta apud tombejo iun nokton aŭdis voĉon, kiu el tombo vokas lin. Ĉar li estis timema, li ne povis mem esplori tion. Sekvantan tagon li parolis pri tio al siaj kelkaj amikoj. Kuraĝulo el la amikoj decidis serĉi la lokon, de kie la voĉo venis.

Dum la timema homo estis tremanta pro timo, la brava amiko iris al la tombejo, kaj certe la saman voĉon li aŭdis el la tombo. Li demandis, kio estas ĝi kaj kion ĝi deziras. La voĉo respondis el sub la tero; “Mi estas kaŝita trezoro, kiun mi mem decidis doni al iu alia. Mi volis oferi ĝin al iu homo en la lasta nokto, sed li estis tiel timema, ke li ne venis, tial mi donos al vi kiu taŭgas por ricevi. Morgaŭ matene mi venos al via domo kune kun miaj sep subuloj.”

La amiko diris; “Mi atendas vin, sed bonvolu diri al mi, kiel mi devas regali vin?” La voĉo respondis; “Ni venos en la roboj de bonzo. Antaŭ ĉio pretigu vian

ĉambron por ni; lavu vian korpon kaj purigu la ĉambron, kaj atendu min preparante ok bovlojn plenigitajn per kaĉo. Post manĝo, konduku nin unu post alia en la ĉirkaŭbaritan ĉambron, kie ni aliformigas nin mem en poton de oro.

En la sekvanta mateno tiu ĉi homo lavis sian korpon, kaj purigis la ĉambron kiel li aŭdis kaj atendis la aperon de ok monaĥoj. En la ĝusta tempo ili aperis kaj li akceptis ilin ĝentile. Post kiam ili manĝis, li kondukis ilin unu post la aliaj en la ĉirkaŭbaritan ĉambron, kie monaĥoj aliformigis sin en poton plenigitan de oro.

En la sama vilaĝo estis tre avara homo, kiu sciiĝis pri la okazaĵo kaj deziris la poton plenigitan de oro. Li invitis ok monaĥojn al sia domo. Post ilia manĝado, li kondukis ilin en la ĉirkaŭbaritan ĉambron, sed ili ne aliformigante sin en la potojn, fariĝis koleraĵ kaj krie akuzis la avaran homon al la polico, kiu fine arestis lin.

Rilate la timeman homon, kiam li aŭdis ke la voĉo de la tombo alportis trezoron al la brava homo, li iris al lia domo kaj avide postulis la oron, insistante ke ĝi apartenas al li, ĉar la voĉo estis unue adresita al li. Kiam la timema homo provis preni la poton, li trovis multe da serpentoj levantaj iliajn kapojn por ataki lin.

La reĝo de tiu ĉi lando aŭdis tion kaj juĝis ke la poto apartenas al la brava homo kaj eldiris jenan rimarkon “Ĉio en la mondo similas al tiu ĉi. Malsaĝaj homoj estas avarecaj nur por la celo de bonaj rezultoj, sed ili estas tiel timemaj por postsekvi ilin, kaj ili ĉiam malsukcesas. Ili

La Vojo al Iluminigo

neniam kredas nek havas kuraĝon por fronti kontraŭ la interna batalado de animo, de kiu vera paco kaj harmonio povas esti akirataj.

LA VOJO DE PRAKTIKADO

I

SERCĀDO DE VERO

1. Okaze de tio, ke iu serĉas veron, jen estas diversaj problemoj negravaj. De kiaj materioj estas konstruita la universo? Ĉu ĝi estas eterna? Ĉu ĝi havas limon? Kiamaniere estas organizata tiu ĉi socio de homoj? Kia estas la ideala formo por la socio ? Se iu neniam povas serĉi la vojon dum la tempo, kiam tiuj ĉi problemoj estas en obskuro, la morto alvenos al li dum kiam li ne sukcesas solvi.

Ekzemple, iu estis pafita per venena sago kaj liaj parencoj kaj amikoj estas aranĝantaj voki kuraciston por eligi venenan sagon kaj kuraci lin kontraŭ la veneno.

Se la vundito rifuzante tion ĉi diras, ke “Atendu por momento! Antaŭ ol vi eligos la sagon mi deziras sciiĝi, kiu pafis la saĝon ? Ĉu tiu estis viro aŭ virino ? Ĉu li estis noblulo aŭ kamparano? Kaj el kio estas farita la pafarko? Ĉu ĝi eatas granda aŭ malgranda? El kio estas farita la arkokordo? Ĉu ĝi estas farita el arbo aŭ bambuo? Ĉu ĝi estas fibro aŭ tendeno? Ĉu la sago estas el visterio aŭ fragmito ? Kio estas ĝia plumo? Atendu eligi la sagon ĝis kiam vi konformiĝos tion ĉi!” kiel vi opinias pri tio ĉi?

Kompreneble dum kiam tio ĉi restas obskuro, la veneno ĉirkaŭkuras tra la korpo kaj li mortos. Okaze de tiu ĉi stato tio, kion ni devas agi, estas unue eligi la sagon

kaj kuraci lin por ke la veneno neniam ĉirkaŭkurus en lia tuta korpo.

Eĉ se kiel ajn tiu ĉi universo estas konstruita aŭ kia ajn la ideala formo de tiu ĉi socio estas, unue ni devas eviti la fajron kiu urĝe estas proksimiĝanta.

La demandon, ke ĉu universo estas eterna aŭ havas limigon, mi povas lasi. Tamen la fajro de naskiĝo, kadukiĝo, malsano, morto, malĝojo, lamento, sufero kaj ĉagreno fakte estas proksimiĝantaj. Unue ni devas forigi tiujn ĉi proksimiĝantajn fajrojn.

La instruo de la Budho instruas, kio estas grava por scii kaj kiu ne estas grava por scii; tio estas, ke Li instruas al homoj, ili lernu tion, kion ili devas lerni; forlasu tion, kion ili devas forlasi; trejnu sin al kio ili devus sin trejni; klarigu sin por kio ili devus sin klarigi.

Do, homoj unue devas distingi inter problemoj por elekti la plej gravan problemon kaj ĝin solvi, kaj ili devas ĝin rekoni. Kaj por fari ĉion ili devas unue sin aranĝi kun sia menso.

2. Krome se tiu, kiu eniris en arbaron por trovi medolon de arbo, kontentigus sin per kolekto de branĉoj kaj folioj pensante ke li akiris medolon. Malgraŭ tio ke li akiris nur eksterŝelon, internaŝelon aŭ karnon de arbo, li ordinare pensas ke li jam akiris veran medolon.

Akiri medolon de arbo signifas kiel metaforo ke homo serĉas veron dezirante liberiĝi de naskiĝo, mal-

juniĝo, malsaniĝo kaj morto, aŭ de malĝojo, lamento, sufero kaj ĉagreno. Se iu homo, gajnante iom da respekto kaj honoro, fariĝus memkontenta kaj tro fiero, laŭdus sin mem kaj mallaŭdus alian, tio estas kvazaŭ li erare pensas ke li akiris medolon de arbo, kvankam li akiris nur branĉon kaj foliojn.

Se alia homo, erare kredante ke li jam atingis la celitan staton pro lia eta klopodo, fariĝus memkontenta kaj aroganta, laŭdus sin mem kaj mallaŭdus alian, tio estas kvazaŭ li erare pensas ke li akiris medolon de arbo, kvankam li akiris nur eksterŝelon de arbo.

Kaj eĉ se iu homo fariĝus iomete trankvila kaj stabila je sia menso, tamen li fariĝus pro tio memkontenta kaj aroganta, laŭdus sin mem kaj mallaŭdus alian, tio estas kvazaŭ li akiris internaŝelon anstataŭ medolo de arbo.

Ankaŭ eĉ se alia homo gajnus forton vidi iomete klare aĵon, tamen li blindiĝus pro tio kaj fariĝus aroganta, laŭdus sin mem kaj mallaŭdus alian, tio estas kvazaŭ li akiris karnon de arbo anstataŭ medolo de arbo. Tiuj homoj malstreĉite neglektas sian laboron kaj denove kaŭzos suferon al si.

Por serĉanto de vojo estimo, famo kaj ricevo de ofero neniam estas liaj celoj. Eta klopodo, iomete trankvileco de koro kaj forto vidi aĵojn, ne estas liaj celoj.

Unue homo devas teni klare en sia koro la bazan kaj esencan naturon de tiu ĉi mondo de naskiĝo kaj morto.

3. La mondo neniam havas sian propran substancon. Ĝi aperas laŭ la konkordo de kaŭzo kaj cirkonstanco, kiu havas sian originon, sole kaj ekskluzive, en la aktiveco de koro. Ĝi estas instigata de malsaĝo, falso, deziro kaj enamiĝo. Ĝi neniam estas eksteraĵo, pri kiu koro havas falsan koncepton; ĝi ne havas ian ajn substancon. Ĝi aperas laŭ la proceso de koro mem. Ĝi estas fondita kaj konstruita el deziro de koro, el ĝia sufero kaj barakto, kiuj kaŭzas doloron, kies kaŭzo estas ĝia avareco, kolero kaj enamiĝo. Homoj, kiuj serĉas la vojon al Iluminiĝo, devas batali kun tia koro por akiri sian celon.

4. Ho, mia koro! Kial vi ŝvebas tiel maltrankvile super la ŝanĝiĝemaj cirkonstancoj de vivo ? Kial vi igas min tiel konfuza kaj maltrankvila? Kial vi instigas min por kolekti tiel multe da aĵoj?

Vi similas al direktilo, per kiu ne estas ekipita la ŝipo, flosanta sur la maro de naskiĝo kaj morto. Se vi ne uzas bone tiun ĉi vivon, ĝi neniam estas valora, kiam ajn da fojoj vi renkontiĝos.

Ho, mia koro! Iam vi igis min naskiĝi kiel reĝo, kaj krome vi igis min naskiĝi kiel malriĉulo petante manĝaĵojn de loko al loko. Iam vi igis min naskiĝi en ĉiela luksa domo, kiu tie ege ravis min, sed poste vi forigis min en la fajron de infero.

Ho, mia malriĉa, malriĉa koro! Tiel vi gvidis min al diversaj vojoj kaj mi ĉiam obeis vin kaj neniam agadis

kontraŭ vi. Sed nun mi aŭdis instruon de la Budho, vi ne plu afliktu min kaj neniam kaŭzu aliajn suferojn, sed lasu min serĉi Iluminiĝon humile kaj paciencie.

Ho, mia koro! Se vi lernus, ke ĉiuj aĵoj neniam havas substancon kaj estas efemeraj, vi neniam deziras aĵon de aliulo sed forigas avarecon, koleron kaj malsaĝon; vi povas vivadi kviete. Tiam vi ne estas tentata de ŝanĝema potenco aŭ malforteco, bono aŭ malbono, perdo aŭ gajno kaj povas ĉiutage vivadi en paco.

Ho, mia kara koro! Tiu, kiu unue vekis kredon al mi, estis vi. Tiu, kiu sugestis al mi serĉi Iluminiĝon, estis vi. Tamen kial vi facile forlasas ĝin kaj denove revenas al avareco, komforto kaj plezuro?

Ho, mia koro! Kial vi kuras tien kaj ĉi tien? Transigu min ĉi tiun vastan maron de iluzio. Ĝis nun mi agadis laŭ via deziro, sed nun mi deziras, ke mi obeas al Budha instruo.

Ho, mia kara koro! Montoj, riveroj kaj maroj estas ŝanĝiĝemaj kaj plenigitaj de suferoj. Kie ni povas trovi trankvilecon en tiu ĉi mondo? Ni obeu al instruo de Budho kaj mi transiru al la alia bordo de Iluminiĝo.

5. Tiuj, kiuj serĉas la vojon al Iluminiĝo, ĉiam marŝas kuraĝe. Tial eĉ se ili renkontus tiun, kiu mokas kaj riproĉas ilin, neniam ŝancelas sian koron. Eĉ se iu batus per pugno, ĵetus ŝtonon al ili kaj atakas ilin kun glavo, ili neniam havas koleron en sia koro.

Eĉ se malamikoj detranĉus iliajn kapojn de trunko, iliaj koroj neniam estas movigataj. Se ili pro tio malmumigus, ili estas tiuj, kiuj neniam obeas al la Budhainstruo. “Venu al mi spite al la moko aŭ riproĉo. Venu al mi spite al la pugno. Venu al mi spite al la furioza batado. Kaj tiam viaj koroj estos plenigataj de instruo de Budho.”

Por akiri Iluminiĝon mi provos plenumi malfacilaĵon kaj toleros netolereblaĵon. Mi donos aĵojn, kiujn mi havas, eĉ la lastan pecon. Se mi estas ordonata, ke por akiri Iluminiĝon mi devas limigi mian nutraĵon eĉ unu grajnon de rizo, ĉiutage, mi manĝos nur ĝin. Se la vojo al Iluminiĝo gvidus min tra fajro, mi marŝos antaŭen tra la fajro.

Sed oni neniam devas agi por iu ajn kaŝita intenco. Oni devas agi, ĉar tio estas saĝa afero kaj prava afero. Oni devas agi kun la koro de kompatato kiel se patrino agas por sia malgranda infano. Eĉ se ŝi donus estaĵon al sia infano, ŝi neniam havas la penson, “Mi flegis.”

6. Antaŭ multaj jaroj vivis reĝo, kiu amis sian popolon kaj sian landon. Li regis sian landon kun saĝo kaj bonkoro. Pro tio lia lando prosperis kaj estis paca. Li ĉiam deziris al si pli grandan saĝon kaj klerecon; Li eĉ oferis rekompencan al ia ajn homo, kiu povas gvidi lin al valora instruo.

Lia pieco kaj saĝo fine atingis atenton de dioj. Ili decidis unue provi lin. Iu dio aliformiĝinte en demonon aperis antaŭ la pordo de la reĝa palaco, kaj demandis:

“Bonvolu konduki min antaŭ la reĝon, ĉar mi havas sanktan instruon pro li.” La reĝo petis la instruon. Ĉe tio la demono subite en timiga formo postulis manĝaĵon dirante; “Mi neniam povas instrui ĝis kiam mi havas manĝaĵon.” Tiam la plej bongusta manĝaĵo estis oferita antaŭ la demono, sed tiu ĉi demono plu insistis ke li devas havi varman homan karnon kaj sangon. Ĉe tio la kronprinco decidis doni sian korpon al la demono kaj ankaŭ reĝino decidis doni sian korpon. Sed ankoraŭ la demono ne estis kontenta kaj plue postulis la korpon de la reĝo mem.

Tiam la reĝo esprimis volontecon ke li volas oferi al la demono sian korpon, sed aldonis la vortojn “Sed mi ne devas morti antaŭ ol mi aŭdos la instruon, ĉar mi devas restigi la instruon post mia morto.”

La demono diris sekvantan instruon:

“Lamento naskiĝas el la pasio, timo naskiĝas el pasio. Tiuj, kiuj forigis pasion, neniam havas lamenton nek timon.”

Kaj subite la demono ŝanĝis sin en la originan figuron de la dio. Samtempe mortintaj princo kaj reĝino aperis en siaj antaŭaj figureoj.

7. Iam vivis tiu, kiu serĉis la Veran Vojon en la Himalajo. Li neniam ŝatis iajn ajn trezorojn de tero, nek eĉ la plezurojn de ĉielo.

Dioj estis kortuŝitaj de lia fervoreco kaj sincereco

La Vojo de Praktikado

kaj decidis provi lian koron. Tial unu el la dioj ŝangis sian figuron en demonon kaj aperis en la Himalajo kaj kantis, “Ĉio ŝanĝiĝas, ĉio aperas kaj malaperas.”

La serĉanto aŭdinte ĉi tiun kanton treege ĝojis. Li ĝojegis tiel, kiel soifanto trovis fonton de malvarma akvo aŭ iu kaptito estis liberigita. Li parolis al si mem “Fine mi trovis veran instruon, kiun mi longe serĉadis.” Li sekvis la voĉon. Dezirante trovi la dirinton de la kanto li fine renkontis teruran demonon. Suspektante li proksimiĝis al la demono. Li diris, “Ĉu estis vi, kiu kantis sanktan kanton, kiun mi ĵus aŭdis? Se tiu estis vi, bonvolu kanti ĝin plu.”

La demono respondis, “Jes, ĝi estas mia kanto, sed mi neniam povas kanti ĝin plu ĝis manĝus ion. Mi malsatas.”

La homo petegis al li kanti ĝin dirante, “Ĝi havas sanktan signifon kaj la serĉantan instruon. Nun mi aŭdis la parton de ĝi. Bonvolu promesi al mi aŭskulti ĝin plu.”

La demono plue diris: “Mi estas malsata se, mi povas manĝi karnon kaj sangon de homo, mi kantos la kanton ĝis fino.”

Ĉe tio la serĉanto kun aspiro aŭskulti la instruon promesis doni sian propran korpon al la demono. Finfine la demono kantis la kompletan kanton jene:-

“Ĉio ŝanĝiĝas,

Ĉio aperas kaj malaperas,

Jen estas perfekta trankvilo,

Kiam oni transcendas ambaŭ naskiĝon kaj estingiĝon.”

Aŭdinte tion ĉi la serĉanto skribis la kanton sur rokoj kaj arboj ĉirkaŭe kaj grimpis arbon kaj ĵetis sin antaŭ la piedoj de la demono. En tiu momento la demono malaperis kaj la korpon de la serĉanto ricevis en la manoj de glora dio sendifekte.

8. Antaŭ multaj jaroj jen estis serĉanto de vera vojo nomata Sadaprarudito. Li forĵetis la ĉiun delogon de profito aŭ honoro kaj riskis sian vivon por serĉi la veran vojon. Iun tagon li aŭdis voĉon de ĉielo, kiu diris, “Sadaprarudito, iru rekte al oriento. Pensu nek varmon, nek malvarmon. Neniam estu ĝenata per distingo de bono aŭ malbono. Nur marŝu orienten fervore. En la fora oriento vi certe trovos vian veran instruiston kaj akiros Iluminiĝon.”

Sadaprarudito ĝojegis je tiu ĉi definitiva instrukcio kaj tuj ekvojaĝis orienten. Iu foje li dormis en soleca kampo, iufoje en sovaĝa montaro. Kaj li suferis de turmentado kaj humiligado en fremdlandoj ; iu foje li vendis sin mem kiel sklavon, iu foje vendis sian karnon pro sia malsato. Tamen fine li renkontis veran instruiston kaj notis sian instruon.

Jen estas proverbo: “Eĉ kiam oni intencas fari bonon, tiam, li ofte renkontas malhelpon.” Sadaprarudito ofte trovis ĝin vere dum sia vojaĝo al vera vojo. Li ne havis monon por aĉeti kelkajn florojn kaj incenson, kiujn li

La Vojo de Praktikado

volis oferi al la instruisto. Li provis vendi sian servon, sed li ne trovis iun, kiu dungos lin. Jen venis ŝajne malbona spirito, kiu provis iel malhelpi lin kaj deturnigi lin de la celo. La vojo al Iluminiĝo estas tre malfacila, kaj eble ĝi kostas vivon de homo.

Finfine Sadaprarudito renkontis la instruiston, sed tiam li havis novan malfacilaĵon. Li ne havis paperon, sur kiu li skribas, kaj havis nek plumon nek inkon, per kiuj li povas skribi la instruon. Li prenis spadon, kaj pikis sian brakon kaj verŝis sangon kaj skribis la vortoj de la instruisto. Tiamaniere li akiris la multvaloran Veron.

9. Iam estis knabo nomata Sudano, kiu ankaŭ deziris Iluminiĝon kaj fervore serĉis la vojon. De fiŝkaptisto li lernis mirindaĵon pri la maro. De iu kuracisto li lernis pri kompatado al malsanuloj suferantaj. De riĉega homo li lernis, ke ŝpari malgrandan sumon de mono estas sekreto de lia granda riĉaĵo, kaj pensis, kiel estas necese konservi ĉiun etan gajnon por iri la vojon al Iluminiĝo.

De meditanta monaĥo li lernis, ke la pura kaj paca koro havas miraklan forton por purigi kaj trankviligi la koron de aliulo. Foje li renkontis virinon havantan noblan karakteron, kaj estis impresita de ŝia karaktero. De ŝi li lernis, ke amo estas la frukto de saĝo. Foje li renkontis maljunan asketon, kiu diris al li, ke por atingi certan lokon li devas supreniri sur monton de glavoj aŭ trapasi valon de fajro. Tiel, laŭ siaj spertoj Sudano lernis, ke vera instruo povas esti akirata de ĉio, kion li vidis aŭ aŭdis.

Li lernis paciencon de malriĉa kaj fizike neperfekta virino; li lernis lecionon de simpla feliĉo rigardante infanonjn ludantajn sur strato; kaj de ĝentilaj kaj humilaj homoj, kiuj deziras nenion, kion aliuloj deziris.

Li lernis sekreton de harmonio en rigardado al la miksado de incensaĵoj, kaj lecionon de la aranĝado de floroj. Iun tagon en arbaro li ripozis sub granda arbo kaj vidis etan arbidon kreskantan apud arbo, velkanta kaj jam falinta. Tiam li ricevis instruon ke homa vivo estas nekonstanta.

Tage sunlumo kaj nokte brilantaj steloj ĉiam freŝigis lian spiriton per la sperto de lia longa vojaĝo.

Vere tiuj, kiuj serĉas Iluminiĝon, devas pensi pri sia koro tiel, kiel pri kasteloj kaj ornami ilin. Ili devas malfermi la pordon de la kasteloj de siaj koroj por la Budho, kun respekto kaj humile inviti lin en la internon de fortikejoj, kaj oferi al Li florojn de kredo kaj la incenson de ĝojego.

II DIVERSAJ VOJOJ

1. Por tiuj, kiuj serĉas Iluminiĝon, estas tri vojoj de praktiko, kiujn ili devas kompreni kaj obei. Unua, disciplinoj por praktika konduto; dua, prava sinkoncentrada koro; tria, saĝo.

Kio estas disciplinoj? Ĉiu homo, eĉ se li estas ordinara homo aŭ vojserĉanto, devas obei ordonon por bona konduto. Li devas regi siajn koron kaj korpon kaj protekti la pordon de siaj kvin sentoj. Li devas timi eĉ etan kulpon kaj de momento al momento devas penadi fari nur bonajn agojn.

Kion signifas sinkoncentrigo de koro? Ĝi signifas, ke se avareco aŭ malbonaj deziroj okazus, li tuj forigas ilin kaj tenas sian koron pura kaj trankvila.

Kio estas la saĝo? Saĝo estas perfekte kompreni kaj pacience akcepti la Kvar Noblajn Verojn — sciiĝi pri la fakto de sufero kaj ĝia naturo: kaŭzo de sufero: sciiĝi pri la finiĝo de suferado: kaj sciiĝi pri la Nobla Vojo, kiu gvidas al la fino de sufero.

Tiuj, kiuj fervore obeas tiujn ĉi tri vojojn de praktiko, estas prave nomataj la disĉiploj de Budho.

Supozu; azeno, kiu ne havas bonan formon, nek voĉon nek kornojn simile al tiuj de bovo, sekvas bovaron kaj proklamas, “Vidu, mi ankaŭ estas bovo.” Kiu kredas

ĝin? Tio estas sama tiel, ke homo neniam obeas tri vojojn de praktiko, sed fanfaronas, ke li estas vojserĉanto aŭ disĉiplo de Budho.

Antaŭ ol agrikulturisto kolektas rikorton en aŭtuno, en printempo li devas plugi la teron, semi semojn, irigacii kampojn kaj forigi herbaĉojn. Simile al tio serĉanto de Iluminiĝo devas sekvi la tri vojojn de praktikado. Agrikulturisto neniam povas atendi, ke li vidos burĝonojn hodiaŭ, grajnoj morgaŭ kaj rikolton postmorgaŭ. Same tiel serĉanto de Iluminiĝo neniam povas forigi pasiojn hodiaŭ, detruai alkroĉiĝon morgaŭ kaj akiri Iluminiĝon postmorgaŭ.

Kreskaĵoj bezonas la paciencan helpon de agrikultur-isto. Post kiam li semos semojn, ŝanĝiĝo de klimato kaj la klopodado dum longa tempo, ili kreskas. Tiel same, por akiri Iluminiĝon, la serĉanto devas kulturi la teron de Iluminiĝo laŭ la tri vojoj de praktikado, t.e. moralordono, unuigo de koro kaj saĝo.

2. Kiam homo estas avida al komforto kaj lukso kaj lia koro estas malordigata de la deziro de sensoj, estas malfacile eniri en la Veran Vojon. La diferenco inter ĝuado de vivo kaj ĝuado de la Vera Vojo estas granda.

Kiel jam dirite, koro estas la fonto de ĉiuj aĵoj. Se la koro ĝuas mondumajn aferojn, iluzio kaj sufero sekvos ilin neeviteble, sed se la koro ĝuas la Veran Vojon, feliĉo, kontento kaj ĝojego sekvos.

La Vojo de Praktikado

Tial tiuj, kiuj serĉas Iluminiĝon, devas purigi sian koron, obei instruon kaj pacience praktiki la tri vojojn. Se ili obeas la instruon, ili akiros nature koron de sinkoncentrigo kaj se ili akiras koncentrigon de koro, ili akiros klaran saĝon kaj la saĝo gvidos ilin al Iluminiĝo.

Fakte tiuj ĉi tri vojoj: — observi la ordonon, praktiki sinkoncentradon kaj ĉiam agadi saĝe, estas veraj vojoj al Iluminiĝo. Ne laŭirante tri vojojn dum long tempo, homoj estas en iluzio. Por ekiri Iluminiĝon ili devas eniri en la veran vojon, kaj ne disputi kun aliulo, sed mediti pacience en tiu ĉi interna mondo de pura koro.

3. La tri vojoj de praktiko estas analizitaj jene: ok noblaj vojoj, kvar opinioj por esti konsiderata, kvar pravaj procedoj, kvin kapablecoj de forto por esti dungita kaj la ses paramitoj.

La Ok Noblaj Vojoj estas jenaj: — Prava vidpunkto, Prava penso, Prava parolo, Prava konduto, Prava vivmaniero, Prava klopodo, Prava atento kaj Prava sinkoncentrigo.

Prava vidpunkto estas plene kompreni la Kvar Verojn, kredi la leĝon de kaŭzo-rezulto.

Prava penso signifas: ne estu avara, ne koleru kaj ne faru malutilan agon.

Prava parolo estas: evitu falsajn vortojn, evitu vanan parolon, evitu insultajn vortojn kaj ne estu falslanga.

Prava konduto estas: ne mortigu, ne ŝtelu kaj ne estu

malĉasta.

Prava vivmaniero estas: evitu hontindan vivmanieron.

Prava klopodo estas: ĉiam klopodu diligente por pravaj aferoj.

Prava atento estas: havu puran kaj konsiderindan koron.

Prava sinkoncentrigo estas: teni koron prava kaj trankvila por ĝia koncentrigo dezirante havi la puran esencon de menso.

4. La kvar opinioj koncentrataj estas unue pripensu la korpon malpura, dezirante forigi ĉiujn alligitecojn al ĝi, due pripensu la sensojn kiel fonton de sufero aŭ plezuro, trie pripensu la koron konstante ŝanĝiĝema, kvare pripensu ke restas nenio ŝanĝiĝema por ĉiam, ĉar ĉio en la mondo konsistas el kaŭzo kaj kondiĉo.

5. Kvar pravaj klopodoj estas: unue preventi malbonon antaŭ ol ĝi ĝermas, due fortranĉi malbonon, kiu jam ĝermis, trie instigi koron por ke ĝermu bono, kiu ankoraŭ ne ĝermas, kvare kreskigi bonon, kiu jam ĝermis, kaj grandigi ĝin.

6. Kvin kapableco de forto estas: fidi, peni, kapabligi fidindan memoron, koncentrigi koron kaj havi klaran saĝon.

La Vojo de Praktikado

7. Ses paramitoj estas la perfekto de ses praktikadoj por atingi alian bordon de Iluminiĝo: la vojo de ofero, la vojo de observo de ordono, la vojo de pacienco, la vojo de penado, la vojo de mensokoncentrigo kaj la vojo de saĝo. Laŭ tiuj ĉi vojoj oni povas transiri de la bordo de iluzio al la bordo de Iluminiĝo.

La praktikado de ofero forigas avaran koron: la observo de ordono profundigas la penson pri justeco, la praktikado de pacienco helpas por regi la timeman kaj kolereman koron, la praktikado de penado helpas por ke li estu diligenta kaj kredema, la praktikado de koncentriĝo helpas por regi vagantan kaj vanan koron, kaj la praktikado de saĝeco ŝanĝas la malluman kaj konfuzan koron per pura kaj seĝa koro.

Ofero kaj observo faras fundamenton necesan por konstrui grandan kastelon sur ĝi. Pacienco kaj penado estas muroj de kastelo kaj protektas ĝin kontraŭ malamikoj eksteraj. Koncentrado kaj Saĝo estas armiloj, kiuj protektas korpon kontraŭ la atako de vivo kaj morto.

Almozdoni nur kiam estas oportuna aŭ ĉar doni estas konveneble, tio estas oferado, sed ne estas Vera Oferado. Vera Oferado devenas de simpatia koro antaŭ ol petado, kaj estas tio, ke oni oferas ne malofte sed konstante.

Se post donado restas la sento de pento aŭ memlaŭdo, ĝi neniam estas Vera Ofero. Vera Ofero estas tiel, kiel oni oferas kun ĝojo kaj poste forgesas sin mem kiel

oferinton kaj forgesas ankaŭ ricevinton kaj oferaĵon.

Estas sep specoj de donado, kiujn iu ajn homo povas plenumi. La unua estas la korpa donado. Tio estas, ke oni servas iu ajn per sia korpo. La plej alta tipo en tiu ĉi donado estas vidotaj en sekvontaj paraboloj. La dua estas anima donado. Tio estas, ke oni donas sian kompateman menson. La tria estas okula donado. Tio estas, ke oni donas al aliulo sian varman rigardon. La kvara estas donado de milda vizaĝo. Tio estas, ke oni ĉiam akceptas iun kun varma rideto. La kvina estas donado de vortoj. Tio estas, ke oni ĉiam uzas kompatemajn vortojn. La sesa estas donado de sidojo. Tio estas, ke oni donas sidejon al aliulo. La sepa estas donado de domo. Tio estas, ke oni noktigi aliulon en sia domo. Kiu ajn homo povas plenumi tiujn ĉi sep specojn de donado en la ĉiutaga vivado.

8. Antaŭ longe vivis princo nomata Satvo. Iun tagon li kaj liaj du pliaĝaj fratoj iris al arbaro por ludi. Tie ili vidis tigron, kiu naskis sep idojn kaj pro sia malsato estis manĝonta siajn idojn. La pliaĝaj fratoj forkuris pro timo, sed princo Satvo grimpis sur krutaĵon kaj ĵetis sin antaŭ la tigron por savi la tigridojn. Kaj li savis malsatan patrintigron kaj la sep idojn.

Princo Satvo agis tiun ĉi bonfaron spontane. En lia koro estis nenio alia ol la serĉo de la vera vojo. Li pensis: “Ĉi tiu korpo mia estas ŝanĝema kaj nekonstanta. Ĝis nun mi amis nur la korpon kaj ne sciis pri oferado, sed vere nun mi oferas mian korpon por akiri luminiĝon.

Tiel decidite, la princo oferis sian korpon al la malsata tigro.

9. Jen estas Kvar Nelimitaj Statoj de koro, kiujn serĉanto de Iluminiĝo devas atente teni. Ili estas kompatato, delikateco, ĝojo kaj egalanimeco. Oni povas forigi avarecon per amega teno de kompatato, oni povas forigi koleron per delikateco, oni povas forigi suferon per ĝojo kaj oni povas forpreni la kutimon de distingo inter amiko kaj malamiko per tenado de egalanimeco.

Estas granda kompatato doni al aliulo feliĉon kaj kontenton; estas granda delikateco forigi suferon kaj malĝojon de aliulo; estas granda ĝojo vidi feliĉon kaj kontenton de aliulo kun ĝoja koro; jen estas granda paco, kiam ĉiu estas feliĉa kaj kontenta kaj tiam li povas havi egalan al ĉiu.

Oni devas teni tiujn ĉi Kvar Nelimitajn Statojn de koro kaj forigi avarecon, koleron kaj koron de amomalamo, sed tio neniam estas facila ago. Malbona koro estas malfacile forigebla kvazaŭ hejma hundo, kaj prava koro estas facile perdiĝema kvazaŭ cervo kuranta en arbaro; ankaŭ malbona koro estas forigebla tiel malfacile, kiel literoj gravuritaj sur ŝtono, kaj prava koro estas perdiĝema tiel facile, kiel vortoj skribitaj sur akvo. Do, estas la plej malfacile en vivo ekzercadi sin por Iluminiĝo.

10. Jen estis junulo nomata Ŝrono, kiu naskiĝis en riĉa familio, sed estis malforta denaske. Li estis tre fervora por

akiri Iluminiĝon kaj fariĝis disĉiplo de la Budho. Li klopodis tiel penege, ke fine liaj piedoj sanĝis, tamen li ne povis atingi Iluminiĝon.

La Budho kompatis Ŝronon kaj diris al li: — “Ŝrono, ĉu vi iam lernis ludi harpon hejme. Vi scias ke se la kordoj estas streĉataj tro forte aŭ malforte, la harpo neniam farus muzikon. Ĝi faras muzikon nur kiam la kordoj estas streĉataj tute ĝuste.”

“La sinekzercado por Iluminiĝo estas simila al la kordo de harpo. Se vi streĉus la kordojn de via koro tro forte aŭ malforte, vi neniam povas akiri Iluminiĝon. Vi devas konsideri bone kaj agi saĝe.”

Ŝrono vidis tiun ĉi instruon tre profita, kaj fine gajnis tion, kion li serĉis.

11. Iam estis princo, kiu lerte uzis kvin armilojn. Iun tagon li estis revenanta al sia hejmo el sia praktikado kaj renkontis monstren, kies haŭto estis nevundebla.

La monstro provokis la princon, sed tiu ne timigis la princon. La princo pafis sagon, sed ĝi vane falis. Tiam li ĵetis lancon, sed ĝi ne povis penetri la dikajn haŭtojn de la monstro. Ĉe tio la princo ĵetis bastonon kaj ĵetis lancon, sed ili tute malsukcesis. Laste li uzis sian glavon, sed ĝi rompiĝis. Finfine li atakis kun siaj pugnoj kaj piedoj, sed vane. Tiam la monstro kaptis lin kaj tenis lin firme. Ĉe tio la princo provis uzi sian kapon, sed vane.

La monstro diris, “Estas senutile batali kontraŭ mi.

La Vojo de Praktikado

Nun mi volas manĝi vin.” La princo respondis, “Eble vi pensas ke mi jam uzis miajn ĉiujn armilojn, sed ankoraŭ mi havas la plej fortan armilon. Se vi formanĝus min, mi uzos ĝin kaj mi trarompos vin el la interno de via stomako.”

La kuraĝo de la princo maltrankviligis la monstron, li demandis, “Kiamaniere vi povas agi tiel?” La princo respondis, “Per la forto de Vero.”

Tiam la monstro liberigis lin kaj petis lin instrui la Veron.

Tiu ĉi fablo instruas, ke disĉiploj havu kuraĝon en siaj penadoj, kaj ne hezitu en la fronto de multe da malbonaj aferoj.

12. Malaminda obstineco kaj senhonteco difektas homaron, sed humila koro protektas homojn. Homoj respektas siajn gepatrojn, pliaĝajn gefratojn kaj superulojn, ĉar ili estas sentemaj pri malhonoro kaj honto. Estas merita, ke esplorante sin mem, observante aliulon, ili sentas hontinde.

Se homo posedus pentan spiriton, lia kulpo estingiĝos, sed se li ne havus koron de pento, lia kulpo daŭros kaj kondamnos lin eterne.

Tiu, kiu aŭdas veran instruon prave kaj efektiviĝas ĝian signifon kaj ĝian rilaton al si mem, povas fari ĝin sia propra posedaĵo.

Tamen se homo nur aŭdus supraĵe la instruon, kaj ne

povas fari ĝin sia propra posedaĵo, li malsukcesos en sia serĉado de Iluminiĝo.

Kredo, honto, humileco, pacienco kaj saĝo estas la granda fonto de forto por li, kiu serĉas Iluminiĝon. El ili saĝo estas la plej granda kaj la restaĵoj estas la sekvantoj de la saĝo. Dum la ekzercado se li amus mondajn aferojn, ĝuadus sensencajn babiladojn aŭ falus en dormojn, li nepre retiriĝos de la vojo de Iluminiĝo.

13. En sintrejnado por Iluminiĝo iu povas sukcesi pli rapide ol aliuloj, sed li ne devas senkuraĝiĝi, por li eĉ vidus aliulojn iluminiĝintajn frue ol si.

Kiam iu ekzerciĝas en arkpafado, li neniam atendu sukcesi rapide, sed sciu ke se li ekzercus sin pacience, li nepre fariĝos pli kaj pli lerta.

Rivero komenciĝas kiel rivereto, sed ĝi fine enfluos en maro.

Simile al tiuj ĉi ekzemploj se iu ekzercus sin pacience kaj persiste, li certe gajnos Iluminiĝon.

Kiel jam dirite se homo tenas siajn okulojn large malfermitaj, li trovos la instruon ĉie kaj la ŝancoj al Iluminiĝo estas sennombraj.

Iam estis homo, kiu estis bruliganta incenson. Li rimarkis, ke bonodoro estas nek venanta nek iranta; ĝi neniam aperas nek malaperas. Tiu negrava incidento kondukis lin gajni Iluminiĝon.

Iam estis homo, kiu estis vundita de dorno sur sia

La Vojo de Praktikado

piedo, li sentis akran doloron kaj la penso venis al li. “Doloro estas nenio alia ol reago de koro.” El tiu ĉi incidento pli profunda penso sekvis “Koro forirus, se homo malsukcesas regi ĝin aŭ la koro fariĝus pura, se li sukcesas”. El tiu ĉi penso iom poste Iluminiĝo venis al li.

Jen estis alia homo, kiu estis tre avara. Iun tagon li pripensis pri avareco kaj sciigis, ke blurligno de avareco iam fariĝos estonte fajro de saĝo. Li eniris en Iluminiĝo.

Jen estas malnova popoldiro. “Tenu vian koron ebena. Se via koro estas ebena, la tuta mondo estas ĉiam ebena.” Konsideru tiujn vortojn. Komprenu, ke diskriminacioj de mondo estas kaŭzitaj de distingaj opinioj de koro. Ja vere en tiuj vortoj troviĝas la vojo al Iluminiĝo. Vere la vojo de Iluminiĝo estas sennombraj. Komprenu ke distingaj opinioj de koro kaŭzas ĉiujn diskriminaciojn de la mondo.

III

LA VOJO DE KREDO

1. Tiuj, kiuj tenas rifuĝon en la tri trezoroj, Budho, Darmo kaj Samgo, estas nomataj la disĉiploj de Budho. La disĉiplo de Budho observas la kvar normojn de korregado — moralordonoj, kredo, oferado kaj saĝo.

La disĉiploj de Budho praktikas la kvin preceptojn — ne mortigi, ne ŝteli, ne adulti, ne mensogi kaj ne trinki ebrigaĵon ian ajn.

La disĉiploj de Budho tenas kredon en la Budha perfekta saĝo. Ili penas forigi avarecon kaj egoismon, kaj praktiki oferon, Ili komprenas la leĝon de kaŭzo-rezulto, tenante en koro la efemerecon de vivo kaj obeante al la normo de saĝo.

Kiel arbo kliniĝanta al oriento nature falas al oriento, tiel tiuj, kiuj aŭskultas Budha-instruon kaj tenas kredon en sia koro, certe naskiĝos en la lando de Budho.

2. Nun la disĉiploj de Budho estas tiuj, kiuj kredas pri la tri trezoroj, t.e. Budho, Darmo kaj Samgo.

La Budho estas tiu, kiu akiris perfektan Iluminiĝon kaj instruas sian akiraĵon por liberigi kaj savi ĉiujn homojn. La Darmo estas la vero, la spirito de Iluminiĝo kaj la instruo, iuj klarigas ĝin. La Samgo estas perfekta frateco de kredantoj de la Budho kaj Darmo. Sekve tio, ke

La Vojo de Praktikado

oni kredas Darmon kaj Samgon, estas ke li kredas la Budhon. Kaj tio ke oni kredas Budhon signifas tion ke li kredas nur unu objekton. Budho estas evidenta en la Darmo kaj realigata de la frataro. Tial kredi pri la Darmo kaj ami la frataron estas havi kredon pri la Budho; kaj havi kredon pri la Budho signifas kredi pri la Darmo kaj ami la fratecon.

Tial homoj estas savataj kaj klerigataj nur per la kredo al la Budho. Budho estas perfekte kleriĝinta ulo, kaj Li amas ĉiun homon kvazaŭ Lian solfilon. Se iu ajn rigardas Budhon kvazaŭ sian propran patron, li dediĉas sin al Budho kaj atingas Iluminiĝon.

Tiuj, kiuj tiel rigardas Budhon, estas subtenataj per Lia saĝo kaj parfumataj per Lia favoro.

3. En la mondo nenio portas pli grandan profiton ol tio, ke oni kredas la Budhon. Eĉ se nur momenton oni aŭdas Budhan nomon, kredus ĝin kaj estus ĝojigata de ĝi la rekompenco estas treege granda kaj plenigas tutan mondon.

Tial, homo devas aŭskulti Budha-instruon eĉ irante tra la granda fajrego, kiu plenigas tutan mondon.

Estas malfacile renkonti la instruiston, kiu povas klarigi la Darmon; estas pli malfacile renkonti Budhon; sed estas la plej malfacile kredi Lian instruon.

Sed vi renkontis la Budhon, kiu estas malfacile renkonti, kaj vi jam povis aŭdi la instruon, kion estas

malfacile aŭdi. Tial vi devas kredi kaj ĝoji por ne perdi tiun ĉi instruon.

4. En longa vojaĝo de homa vivo kredo estas la plej bona kunulo: ĝi estas la plej bona refreŝigaĵo en vojaĝo de la vivo; kaj ĝi estas la plej granda posedaĵo.

Kredo estas la mano, kiu ricevas la Darmon; ĝi estas la pura mano, kiu ricevas ĉiujn virtojn. Kredo estas la fajro, kiu forbruligas ĉiujn malpuraĵojn de monda avareco, ĝi forigas la ŝarĝon, kaj ĝi estas la gvido, kiu gvidas homan vojon.

Kredo forigas avarecon, timon kaj fierecon. Ĝi instruas ĝentilecon kaj instruas respekti aliulojn; ĝi liberigas homon el sklaveco de cirkonstancoj; ĝi donas al li kuraĝon por renkonti malfacilaĵon; ĝi donas al li forton por venki tenton, por teni la konduton de aliulo brilanta kaj pura; kaj ĝi riĉigas koron kun saĝo.

Kredo estas kuraĝigilo, kiam lia vojo estas longa kaj laciganta, kaj ĝi gvidas lin al Iluminiĝo.

Kredo sentigas al ni, ke ĉiam ni estas antaŭ la Budho kaj ke ni estas ĉirkaŭprenata de la manoj de Budho. Kredo moligas nian malmolan egoisman koron kaj donas al ni amikecan spiriton kaj koron de kompreniĝa simpatio.

5. Tiuj, kiuj tenas kredon, akiras la saĝon rekoni la instruon de la Budho, kiujn ili aŭdas, vidi ĉion, kio estas aperaĵoj naskitaj de la leĝo de kaŭzo-rezulto, kaj krome

kredo havigas al ili la favoron de pacienca akcepto kaj kapablon por konformiĝi al ilia kondiĉo pace.

Kredo donas al ili saĝon rekoni la efemerecon de vivo kaj ankaŭ gracon nek surpriziĝi nek malĝoji kio ajn okazos al ili aŭ pro la paŝo de vivo kaj sciinte, ke eĉ se kondiĉo kaj fenomeno ŝanĝiĝas la vereco de vivo ĉiam restas neŝanĝiĝema.

Kredo havas tri gravajn figurojn: humila kaj paciencie modesta spirito, ĝojo kaj respekto al virto de aliulo, kaj dankema akcepto de Budha-instruo.

Homoj devas resti fidelaj al tiuj ĉi principoj: Ili devas esti hontemaj kaj konfesi sin ; ili devas esti diligentaj, rekoni bonajn trajtojn kaj faron de aliuloj, kaj laŭdi ilin por ili; kaj ili devas deziri laŭkutime agadi kune kun Budho kaj ami Budhon.

La koro de kredoj estas la koro de sincereco; ĝi estas profunda koro, la koro ĝojas, ke li estas gvidata al Purlando de Budho per Lia favoro.

Tial, Budho donas forton al kredoj, kiu gvidas homojn al Purlando, forton, kiu purigas ilin, forton, kiu protektas ilin kontraŭ iluziigo. Eĉ se momente ili havas kredon, kiam ili aŭdas Budha-nomon laŭdatan ĉie en la mondo, ili estos gvidataj al Lia Purlando.

6. Kredoj ne estas io, kio estas aldonata al vulgara pasio — ĝi estas evidentaĵo de Budha-naturo en homa koro, ĉar tiu, kiu komprenas Budhon, estas Budho mem kaj tiu, kiu

havas kredon al Budho, estas Budho mem.

Sed eĉ se homo havas Budha-naturon en koro, ĝin kovras vulgara pasio. Pro tio estas malfacile ekĝermi kaj flori por Iluminiĝo. Kiamaniere aperas pura koro en la grandaj ondoj de pasioj de avareco kaj kolero?

Estas dirita, ke en la arbaro de venenaj Eranda-arbaroj kreskas nur Eranda-arboj, sed tie ne kreskas Ĉandano. Estas miraklo, se Ĉandana arbo kreskas en Eranda arbaro. Same kiel se kredo al Budho kreskas en la koro de homo, tio estas miraklo.

Tial kredo al Budho estas nomata “Senradika Kredo”. “Senradika” signifas, ke homo neniam havas radikon, el kiu naskiĝas kredo, sed la kompleta koro de Budho havas la radikon, kiu naskas homan kredon.

7. Tiel same kredo estas sankta kaj fruktdona, sed ĝi estas malfacila por vekigi en maldiligenta koro. Estas kvin duboj, kiuj kaŝas sin en la ombro de homa koro kaj senkuraĝigas la kredanton.

Unua estas dubo pri Budha saĝo; dua estas dubo pri Budha instruo; tria estas dubo pri la persono, kiu klarigas Budhan instruon; kvara estas dubo, ĉu la vojoj kaj rimedoj, kiuj estis montritaj por obei al Nobla Vojo, estas fidindaj; kvina estas dubo pri la sincereco de aliuloj, kiuj komprenas kaj obeas al la Budha instruo, pro sia aroganta kaj malpacienca koro.

Vere, estas nenio pli terura ol dubo, kio apartigas

La Vojo de Praktikado

homojn. Ĝi estas veneno, kiu disfalis fratecojn kaj rompas afablajn interrilatojn. Ĝi estas dorno, kiu dolorigas la koron; kaj ĝi estas glavo, kiu mortigas kolegon.

Tial tiu, kiu akiris kredon, devas scii, ke komence la kredo estis antaŭ longe plantita de la kompatato de Budho. Kiam oni kredas, li devas rekoni tiun ĉi situacion kaj esti dankema al Budho pro Lia favoro.

Homo devas scii, ke jen estas mano de Budho, kiu detruas mallumojn de duboj, kiuj loĝas en lia koro, kaj eningas lumon.

Homo, kiu akiris kredon kaj ĝojas profundan favoron, kiun antaŭlonge Budho donis al li, kaj ankaŭ ĝojas kompaton de Budho, povas naskiĝi en Purlando de Budho.

Vere, estas malfacile naskiĝi kiel homo, malfacile aŭskulti Darmon, kaj estas pli malfacile gajni kredon. Tial ni devas aŭskulti instruon de kredanto.

IV

SANKTAJ AFORISMOJ

1. “Li traktas min kruele.” “Li mokridis min.” “Li batis min.” Se homo pensas tiel kaj dum li havas tiajn pensojn, ilia malamo neniam ĉesas.

Malamo neniam malaperos dum la penso de venĝemo estas en la koro. Malamo malaperos tuj kiam la penso de venĝemo estas forgesita.

Se tegmento estus maldense aŭ facile difektebla, pluvo enfalos en la domon; tiel same avareco eniras en la koron, kiu neniam estas ekzercata, nek regata.

Maldiligento estas la vojo de morto kaj diligento estas la vojo de vivo; malsaĝa homo estas maldiligenta kaj saĝa homo estas diligenta.

Sago-metiisto penas fari siajn sagojn rektaj kaj tiel same saĝulo penas teni sian koron rekta.

Terturista koro estas ĉiam aktiva saltante tien kaj reen kaj estas malfacile regi ĝin, sed trankvila koro estas paca; tial ĉiam tenu saĝe sian koron sub regado.

Tiu, kiu delogas homon en malbonan vojon, estas lia propra koro kaj neniam rivalo nek malamiko.

Tiu, kiu defendas sian koron kontraŭ avareco, kolero kaj malsaĝo, estas tiu, kiu ĝuadas veran kaj eternan pacon.

2. Se nur vortoj estas belaj, kaj praktiko ne estas kune kun ili, la homo similas al bela floro sen bonodoro.

Odoro de floro neniam naĝas kontraŭ vento, sed odoro de bonulo naĝas kontraŭ vento.

Nokto ŝajnas longa al ne dormanta homo. Vojaĝo ŝajnas longa al laca homo, tiel same tempo de iluzio kaj sufero ŝajnas longa al homo, kiu ne scias pravan instruon.

Okaze de vojaĝo homo devas vojaĝi kune kun kamarado havanta egalan koron aŭ posedanto de pli bona koro; preferu vojaĝi sola ol kune kun malsaĝulo.

Ni devas timi pli malbonan amikon ol sovaĝan beston, ĉar sovaĝa besto nur vundas nian korpon, sed malbona amiko vundas nian koron.

Kiel homo povas kontentigi sin per tia penso, ke “Tiu ĉi estas mia filo” aŭ “Tiu ĉi estas mia trezoro” sen regi sian propran koron? Malsaĝa homo same suferas pro siaj pensoj. Ĉar eĉ mi mem ne estas mia, kiel filo kaj riĉaĵo povas esti mia?

Kvankam homo estas malsaĝa, tamen se li scias sian malsaĝecon, li pli superas ol la malsaĝulo, kiu pensas sin saĝa.

Eĉ se malsaĝa homo akompanas saĝan homon, li ne povas kompreni la instruon prezentitan de la saĝulo kvazaŭ kulero ne povas gustumi manĝaĵon.

Same kiel freŝa lakto ne facile kazeiĝas, pekoplenta konduto ne ĉiam evidentigas rezulton tiel same, kiel karba fajro, kiu estas kovrita de cindro, kaj subbrulanta kaj fine

kaŭzanta pli grandan fajron.

Malsaĝulo deziras honoron, profiton kaj privilegion, sed ĉi deziro alportas malfeliĉon anstataŭ feliĉon.

Homo devas servi al tiu, kiu atentigas lin kaj riproĉas al li lian malbonan agon kaj lian mankon, same kiel al tiu, kiu prezentas al li la lokon de trezoro.

3. Tiu, kiu ĝojas ricevi instruon, havas puran koron kaj povas bone dormi, ĉar lia koro ĉiam estas purigata de la instruo.

Same kiel ĉarpentisto penas rektigi lignon, pafarkofaristo penas senkurbigi sagon aŭ fosaĵofaristo faras fosaĵon, saĝulo penas regi sian koron.

Same kiel solida roko ne estas movata de ventego, saĝulo ne movas sian koron eĉ kiam li estas insultata aŭ laŭdata.

Venki sin mem estas pli granda venko ol dek-milionojn da malamikoj en batalkampo.

Vivi unu tagon aŭdante bonan instruon pli superas ol vivi centjarojn sensciiĝi pri tia instruo.

Homoj, kiuj amas sin mem, protektu sin kontraŭ malbonoj. Vekiĝu almenaŭ unu fojon dum sia vivo kiam vi estas juna kaj aŭ mezaĝa aŭ maljuna.

Mondo ĉiam estas brulanta. Ĝi estas brulanta pro la fajroj de avareco, kolero kaj malsaĝo. Homo devas fuĝi de danĝera brulo kiel eble plej baldaŭ.

La Vojo de Praktikado

Mondo estas simila al ŝaŭmo, aŭ fadeno de araneo aŭ malpura poto. Tial homo devas protekti sian sanktan koron.

4. Eviti ĉian malbonon, serĉi ĉiujn bonaĵojn kaj teni sian koron pura, estas instruo de Budho.

Pacienco estas unu el la malfacilaj disciplinoj. Sed nur tiu, kiu estas pacienca, estas ornamata de la floroj de la fina venko.

Homo devas forigi indignon kiam li sentas indignon; homo devas forigi malĝojon dum li estas en la mezo de avareco; kalkulu nenion kiel sian proprajon en la mezo de abundaj riĉaĵoj, sed vivu en pura, malvarma vivo.

La gusto, ke oni foriĝas de malbono, la gusto de trankvileco kaj la gusto de ĝojego aŭskulti instruon; tiu, kiu gustumas tiujn ĉi gustojn, neniam havas timon.

Ne alkroĉiĝu sin al tio, kion vi ŝatas, ne konservu antipation kontraŭ tio, kion vi malŝatas. Ŝato kaj antipatio de homo kaŭzas malĝojon, timon kaj katenon.

5. Rusto elkreskas sur fero kaj detruas la feron kaj ankaŭ malbono eliras el homo kaj detruas lin.

Sutro ne legata kun sincereco baldaŭ estas kovrita de polvoj; se rompiĝanta domo ne estas riparata, ĝi fariĝos makulo; se homo neglekta, li baldaŭ fariĝos makulo de korpo.

Konduto malbona estas la makulo de homo. Tro-

ŝparemo estas la makulo de ofero. Malbona ago estas la makulo de tiu ĉi mondo kaj posta.

Sed la makulo de nescio estas pli severa ol ili. Se homo ne forigas tiun ĉi makulon, li neniam povas fariĝi pura.

Estas tiu, kiu havas senhontan koron kaj estas brua kvazaŭ korvo kaj donante doloron al aliulo ne atentis. Tian viva don estas facile agi.

Estas tiu, kiu havas humilan koron, scias estimon kaj forigante alligitecon agadas pure, kaj havas helan saĝon. Tian vivadon estas malfacile agi.

Estas facile vidi eraron de aliulo, sed malfacile vidi eraron de si mem. Homo disblovas kulpon de aliulo kvazaŭ de ventego, sed li volas kaŝi kulpon de si mem kvazaŭ vetludulo kaŝas sian ĵetkubon.

Ne estas postsigno de birdo, fumo aŭ ventego en aero. Ne estas Iluminiĝo en erara instruo. Ne estas eterneco en ĉio. Kaj ne estas skuiĝo en Iluminiĝinto.

6. Homo devas forte protekti internon kaj eksteron kvazaŭ oni protektas kaŝtelon. Por tio li neniam devas neglekti por momente.

Homo ja estas mastro de si mem kaj li ankaŭ estas sia apogo. Tial li devas regi sin mem.

La unua paŝo al liberiĝo estas regi sin mem kaj pripensi pri si mem detenante babiladon.

La Vojo de Praktikado

La suno brilas tage, la luno lumas nokte. Militisto brilas per sia armilo kaj vojserĉanto brilas per sia kvieta pripensado.

Tiu, kiu neniam protektas enirejon de kvin organoj, t.e. okuloj, oreloj, nazo, lango kaj korpo, kaj estas observita de eksterajoj, ne estas serĉanto de vojo. Tiu, kiu protektas enirejon de kvin organoj, estas serĉanto de vojo.

7. Se homo alteniĝas al io, kvazaŭ ebriĝinto ne povas bone vidi aĵojn. Se li forigaj la alteniĝon, ĉio vigliĝas kontraŭe.

Ĝojo sekvas malĝojon kaj malĝojo sekvas ĝojon. Feliĉo sekvas malĝojon, malĝojo sekvas feliĉon. Al tiu, kiu ne havas feliĉon nek malĝojon, neniam estas kateno.

Pro tio, ke oni havas maltrankvilon pri estonteco, aŭ pentas pri aferoj en estinteco, homo malgrasiĝas kvazaŭ fragmitoj falĉitaj.

Se oni ne pentas pri la aferoj en estinteco, nek sonĝas la aferon en estonteco, kiu ne venas, vivadas sincere kaj serioze nur momenton de estanteco, li fariĝos sana en siaj korpo kaj koro.

Ne turnu la koron al estinteco, ne sonĝu pri estonteco, vivu kun firma volo ĉiun momenton en estanteco.

Ne prokrastu ĝis morgaŭ tion, kion vi devas fari hodiaŭ. Tio estas la vojo por vivi bonan tagon.

Kredo estas bona amiko de homo, saĝo estas bona

gvidanto de homo. Homo devas serĉi la lumon de Iluminiĝo kaj forigi mallumon de sufero.

Kredo estas la plej supera riĉaĵo, sincereco estas la plej supera gusto, amasigi bonan virton estas la plej supera tasko en la vivo. Gajnu trankvilecon regante korpon kaj koron laŭ la instruo.

Kredo estas nutraĵo sur la vojo de vojaĝo en la homa vivo, virto estas sankta loĝejo de homo, saĝo estas lumo en la tago, prava penso estas protektilo de la nokto. La pura vero kaj pura bono neniam pereas. Tiu, kiu venkas avarecon, estas nomata libera homo.

Forgesu vian korpon por via hejmo, forgesu vian hejmon por via vilaĝo, forgesu vian vilaĝon por via nacio kaj forgesu ĉion por Iluminiĝo.

Ĉio ŝanĝiĝas. Ĉio aperas kaj malaperas. Se homo forigas angoron de vivo kaj morto, kvieteco kaj trankvileco naskiĝos.

